Ετος Β'. = Αριθ. 8. (60) ΚΥΡΙΑΚΗ 26 Μαρτίου 1880 Τιμᾶται λεπτῶν 10

ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΟΙ ΣΥΜΒΙΒΑΣΤΙΚΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΑΔΙΑΛΛΑΚΤΟΙ. Ὑπὸ Βλασίου Σκορδέλη.
Η ΕΟΡΤΗ ΤΩΝ ΧΙΟΝΩΝ. Μυθιστορία τοῦ Ζαρί.
ΤΑ ΠΑΡΚΕΡΙΚΑ. Ὑπὸ Ἰ. Τυπαλδου.
ΣΚΕΨΕΙΣ : Ἐκ τῶν τοῦ Πὼλ δὲ Κόκ.
ΧΡΟΝΙΚΑ : Ἡ Εὐφυία τῶν κοράκων.
ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ : Ὁ Ὑπερβολικὸς. Ἐκ τῶν τοῦ Ἀλφρέδου Μυσσέ.
Η ΕΥΜΕΤΑΚΟΜΙΣΤΟΣ ΟΙΚΙΑ.
ΦΑΝΤΑΣΤΙΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ. Διήγημα ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ. (Τέλος.)
ΔΕΣΜΗ ΑΛΗΘΕΙΩΝ.
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ : Ὁ Χορὸς τῶν Νεκρῶν. (Ἐκ τῶν τοῦ Γιαρδίνου.)
Η ΘΝΗΣΙΜΟΤΗΣ ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ.
ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΚΑΙ ΔΙΗΓΗΜΑΤΙΑ, ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ. Κατὰ μεταφρ. Μ. Ραζέλου.
ΦΥΣΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ : Τὸ φαινόμενον τῶν Στεμμάτων.
ΤΟ ΛΑΧΕΙΟΝ ΤΟΥ ΔΙΟΣ. Ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ, ὑπὸ Μ. Ραζέλου.
ΤΑ ΑΠΟΔΗΜΗΤΙΚΑ ΠΤΗΝΑ.
ΘΕΡΜΑΝΣΙΣ Ἀμαξοστοιχιῶν.
ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΗΧΩ.
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ.

ΟΙ ΣΥΜΒΙΒΑΣΤΙΚΟΙ
ΚΑΙ ΟΙ ΑΔΙΑΛΛΑΚΤΟΙ

ΜΕΡΟΣ Α'.

Ἡ ἀπόκρεως.

Ἦτο τὸ ἔτος 1464. Οἱ Τοῦρκοι ἔγειναν κύριοι τῆς Θεσσαλίας. Οἱ Ἕλληνες εἶνε δοῦλοι· ἄρχουσιν οἱ Τοῦρκοι.

Εἰς τὴν κωμόπολιν Νεζερὸ ὑπάρχουσι δύο γειτονικαὶ οἰκογένειαι, ἡ τοῦ Φώτη καὶ ἡ τοῦ Μαξούδη.

Αἱ δύο οἰκογένειαι ἦσαν συνδεδεμέναι διὰ μακροχρονίου φιλίας. Δὲν ἦσαν πολὺ πλούσιοι, ἀλλ' οὐδὲ πτωχοί.

Μετὰ τὴν πρώτην κατάπληξιν, ἣν ἡ ἀγρία κατάκτησις εἰς πάντας ἐνέσπειρεν, ἤρχισαν βαθμηδὸν νὰ συνέρχωνται οἱ χριστιανοὶ εἰς ἑαυτοὺς, νὰ σκέπτωνται περὶ τοῦ παρόντος καὶ τοῦ μέλλοντος. Τὸ παρελθὸν παρῆλθεν.

Οἱ δεινοὶ καιροὶ στενότερον συνέδεσαν τὰς φιλικὰς οἰκογενείας.

Διὰ νὰ δύνανται καὶ τὰς νύκτας νὰ συνέρχωνται εἰς συναναστροφὴν, κατεσκεύασαν εἰς τὸ μεσότοιχον παραπόρτι, ἵνα δι' αὐτοῦ ἀφόβως συγκοινωνῶσιν.

Ἦτο ἡ παραμονὴ τῆς ἀπόκρεω.

Πρότερον, ποτὲ δὲν ἀπόκρευαν μόναι αἱ δύο οἰκογένειαι· πάντοτε συνήρχοντο εἰς τὴν ἑτέραν τῶν οἰκιῶν καὶ ἐδείπνουν ὁμοῦ, τοῦθ' ὅπερ οἱ πάντες σχεδὸν ὁμοίως ἔπραττον.

Τὴν συνήθειαν ταύτην εἶχε διακόψει ἐπί τινα ἔτη ὁ φόβος, ὃν οἱ κατακτηταὶ πανταχοῦ ἐνέσπειραν.

Τῷ 1464 ἐν τούτοις ἡ οἰκογένεια τοῦ Φώτη ἀνήγγειλεν εἰς τὴν τοῦ Μαξούδη ὅτι θὰ ἔλθωσι νὰ κάμουν πάλιν μαζὶ τὴν ἀπόκρηα, καὶ εὐθὺς μετεκόμισεν ἀπὸ τὸ παραπόρτι ὅλην τὴν ἀποκρηάτικην προετοιμασίαν.

Τὸ γεγονὸς προυκάλεσε προφανῆ ἀγαλλίασιν καὶ εὐφροσύνην εἰς τὰ μέλη ἀμφοτέρων τῶν οἰκογενειῶν.

Μετ ὀλίγον ἡ ὑπηρέτρια, βοηθουμένη ὑπὸ τῆς μεγαλειτέρας θυγατρὸς τοῦ Μαξούδη, ἔστρωσεν εἰς τὸ μέσον τοῦ θαλάμου πλατύτατον τετράγωνον τραπεζομάνδυλον, ἔθεσεν ἐπ' αὐτοῦ ἐν τῷ κέντρῳ τὸ ξύλινον τρισκέλιον καὶ ἐπὶ τοῦ τρισκελίου ἐτοποθέτησε πελώριον χάλκινον ταψί. Πέριξ δ' αὐτοῦ ἐκάθησαν ἐπὶ ποσσκεφαλαίων μακρῶν 12 ἐν ὅλῳ συνδαιτυμόνες, ἑπτὰ τῆς οἰκογενείας τοῦ Μαξούδη καὶ πέντε τῆς τοῦ Φώτη.

Παρετέθησαν πυλυποίκιλα φαγητὰ· εἷς τῶν μικροτέρων παίδων ἀπήγγειλε τὴν ἐπιτραπέζιον εὐχὴν, καὶ ἤρχισαν ὅλοι γευόμενοι. Ἡ ἑστίασις ἐξηκολούθησεν ἐν ἀδιαπτώτῳ εὐθυμίᾳ· ἕκαστος ὅμως ἠδύνατο νὰ διακρίνῃ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ εὐθυμίᾳ τὰ ἴχνη βαθείας τινὸς μελαγχολίας, παραγκωνισθείσης μὲν προσωρινῶς, ἀλλὰ πάντοτε κατεχούσης τὰς καρδίας τῶν συνδαιτυμόνων.

Αἱ συνδιαλέξεις ἐγίνοντο μᾶλλον σιγαλῇ τῇ φωνῇ. Δύο παιδία δωδεκαετῆ περίπου ἤρχισαν νὰ τραγῳδῶσιν, ἀλλ' εὐθὺς οἱ ἡλικιωμένοι διέκοψαν αὐτά.

— Μή, παιδιά, μὴ τραγούδια· νὰ μὴ ἀκουώμεθα.

Οἱ ἀρχηγοὶ τῶν δύο οἰκογενειῶν ἦσαν σχεδὸν ὁμήλικες, ἔχοντες ἡλικίαν 40—45 ἐτῶν.

Ὁ Μαξούδης ἦτο εὐτραφέστερος, προγάστωρ μᾶλλον, κεκαλλωπισμένος, μὲ λευκὴν ἐπιδερμίδα ὡς σκιατραφῆς, μὲ τὸν μύστακα ψαλλιδισμένον. Ὅλον τὸ ἐξωτερικόν του ἐδείκνυεν ἄνθρωπον ἀγαπῶντα τὴν εὐμάρειαν καὶ εὔκολον εἰς τὸ ὑποχωρεῖν καὶ συμβιβάζεσθαι.

Ὁ Φώτης εἶχέ τι τὸ τραχὺ· αἱ πυκναὶ ὀφρῦς αὐτοῦ αἱ κατὰ τὸ μεσόφρυον ξιφοειδεῖς πρὸς τὸ μέτωπον ρυτίδες, τὸ εὐθυτενὲς τοῦ ἀναστήματος, τὸ συνεσφιγμένον τῆς περιβολῆς, τὸ ὀλιγόλογον, προέδιδον ἄνδρα μὲ ἰσχυρὰν θέλησιν, μὲ ἐπιμονὴν, μὲ πεποιθήσεις τὰς ὁποίας δύσκολον ἦτο νὰ μεταβάλῃ.

Δύο σχεδὸν ὥρας παρέμειναν οἱ συνδαιτυμόνες εἰς τὴν τράπεζαν. Ἔπειτα ἠγέρθησαν, αἱ δὲ ὑπηρέτριαι ἀπήγαγον τὸ ταψὶ ὁμοῦ μὲ τὰς παροψίδας καὶ τὰ περισσεύματα τῶν ἐδεσμάτων, ὕστερα ἐσήκωσαν τὸ τρισκέλιον καὶ τὰ προσκεφάλαια καὶ περισυνέλεξαν τὸ πλατὺ τραπεζομάνδηλον.

Οἱ συνδαιτυμόνες τότε ἐκάθησαν ἐπὶ τῶν περὶ τοὺς τρεῖς τοίχους τοῦ δωματίου ἀνακλίντρων, καὶ ἐδόθησαν εἰς συνομιλίας ἀποχωρισθέντες εἰς ὁμίλους μικροὺς καθ' ἡλικίας.

Ὁ Φώτης καὶ ὁ Μαξούδης ἐκάθηντο πλησίον

— Ἔμαθες, Μαξούδη, τὴν αἰσχρὰν καὶ ἀπαισίαν πρᾶξιν τοῦ Πρωτονοταρίου;

— Τὰ ἔμαθα, κὺρ, Φώτη, ἀλλὰ τί νὰ σ' εἰπῶ; δὲν τολμῶ νὰ χαρακτηρίσω τὴν πρᾶξίν του ὡς αἰσχράν·

— Τί λέγεις; Τί εἶνε λοιπὸν τὸ αἰσχρόν, ὅταν ἡ προδοσία δὲν εἶνε αἰσχρά! Ὁ Πρωτονοτάριος ἠρνήθη, ἐποδοπάτησε τὰ ἱερώτατα εἰς πάντα ἄνθρωπον, τὴν θρησκείαν καὶ τὴν πατρίδα.

— Δὲν ἀντιλέγω· ἀλλὰ τέλος πάντων, ὅπως κατήντησαν τὰ πράγματα . . .

— Τί ἔχουν νὰ κάμουν τὰ πράγματα μὲ τὴν ψυχήν μας, μὲ τὴν θέλησίν μας, κὺρ Μαξούδη; Οἱ κατακτηταὶ δύνανται τὰ πάντα νὰ πράξωσιν, ἀλλ' οὐδεμίαν δύναμιν ἔχουσιν ἐπὶ τῆς ψυχῆς μας, ἐπὶ τῆς θελήσεώς μας, ἐπὶ τῶν φρονημάτων μας.

— Κὺρ Φώτη, δέκα ἔτη ἔκλεισαν ἀπὸ τὴν ἐπισύσαν ἡμέραν τῆς 29 Μαΐου, καὶ διατρέχομεν τὸ ἐνδέκατον. Εἴδες; βλέπεις ἐλπίδα τινὰ ὁπόθεν δήποτε ὑποφώσκουσαν; Τίποτε! οἱ πάντες μᾶς ἐγκατέλιπον, καὶ αὐτὸς ὁ Θεός.

— Ἐὰν, Μαξούδη, ἐμμένωμεν εἰς ἀρχάς τινας, ἔχοντες βεβαίως ἐλπίδας, τοῦτο δὲν εἶνε κατόρθωμα, δὲν εἶνε ἀρετὴ· εἶνε κερδοσκοπία, εἶνε δάνειον ἐπὶ τόκῳ· πρεσβεύω ὅτι πρέπει νὰ ἐμμένωμεν εἰς τὰς πεποιθήσεις ἡμῶν ἀκριβῶς, ὅταν πᾶσα ἐλπὶς διαγραφῇ. Μ' ἐννοεῖς;

— Δὲν ἀρνοῦμαι ὅτι αἱ θεωρίαι αὗται, κὺρ Φώτη, εἶνε ὡραῖαι· ἀλλ' εἶνε θεωρίαι. Ἔχομεν οἰκογένειαν, παιδιά, ἀποβλέπομεν εἰς τὸ μέλλον. Ἀληθινά, ἐπεσκέφθης τὸν νέον Μουδίρην Χαφοὺζ μπέην;

Ἂν τὸν ἐπεσκέφθην! Καὶ τί ἔχω νὰ κάμω μαζί του; Θὰ εἰπῇς ὅτι ἠδυνάμην νὰ τὸν πνίξω. Ἐπειδὴ ὅμως ἐν τοιαύτῃ περιστάσει θὰ εὑρίσκετο ἄλλος νὰ σταλῇ εἰς τὴν θέσιν του, εἶναι περιττὸν καὶ πρὸς αὐτὸν τὸν σκοπὸν νὰ διευθύνω τὰ βήματά μου πρὸς τὸν ἀντιπρόσωπον τοῦ Ἀ μ ι ρ ᾶ.

Ὁ Μαξούδης ἐγέλασε.

— Νὰ τὸν πνίξῃς; νόστιμος εἶσαι, κὺρ Φώτη. Ἐγὼ ὅμως ἐπεσκέφθην τὸν Μουδίρην καὶ μάλιστα τοῦ ἔφλησα τὴν ποδιάν.

— Σὲ συγχαίρω! Ἂν καὶ δὲν ἐπερίμενα τοιοῦτον ἡρωϊσμόν.

— Τί νὰ κάμω, κὺρ Φώτη; Ἔχω τὴν γυναῖκά μου, ἔχω πέντε παιδιά. Πρέπει νὰ ζήσωμεν, καὶ διὰ νὰ ζήσωμεν, πρέπει νὰ τὰ ἔχωμεν καλὰ μὲ τοὺς ἀγάδες.

— Καὶ ἐγὼ δὲν περιφρονῶ τὴν ζωήν, εἶνε θεῖον δῶρον. Ὦ! μοὶ ἀρέσει νὰ ζῶ, θέλω νὰ βλέπω τὸν ἥλιον· ποτὲ δὲν θ' αὐτοκτονήσω. Φρονῶ ὅμως ὅτι διὰ νὰ ζήσω δὲν μοὶ εἶνε ἀπαραιτήτως ἀναγκαία ἡ ποδιὰ τοῦ Μουδίρη. Καὶ ἂν ποτε χρειασθῇ νὰ κάμω ἐκλογὴν μεταξὺ ζωῆς μὲ φιλήματα ποδιᾶς, καὶ θανάτου, οὐδὲ στιγμὴν θὰ διστάσω νὰ προτιμήσω τὸ δεύτερον.

— Καὶ ὅμως, φίλε μου κὺρ Φώτη, τὸ ἁπλοῦν ἐκεῖνο φίλημα μοὶ ἔδωκε— τί νομίζεις;— τὴν παρεδρίαν εἰς τὸ Μιζλίσι. Ὁ Μουδίρης μὲ διώρισεν Ἀζᾶν. Ἔπειτα ἐνθυμεῖσαι τί λέγει ὁ Αἴσωπος περὶ τῆς δρυὸς καὶ τῆς καλαμιᾶς.

— Ἐνθυμοῦμαι· ἀλλὰ δὲν λήσμονῶ ὅτι ὁ Αἴσωπος εἰμπορεῖ νὰ ἦτο σοφὸς μυθοποιός, ἦτο ὅμως δ ο ῦ λ ο ς ἐκ Φρυγίας. Ἐγώ, Μαξούδη, ποτὲ δὲν ἐπεθύμουν νὰ ἦμαι κάλαμος.

— Ἄμμα, τί λοιπὸν, κὺρ Φώτη, ἐγὼ καὶ σὺ θὰ πολεμήσωμεν τοὺς Τούρκους; Νὰ ἡ ὥρα!

— Δὲν πρόκειται, φίλε Μαξούδη, νὰ πολεμήσωμεν ἐπὶ τοῦ παρόντος τοὺς Τούρκους· πρόκειται περὶ ἄλλου οὐσιωδεστέρου, πρόκειται νὰ ν ι κ ή σ ω μ ε ν τὴν δ ο υ λ ο φ ρ ο σ ύ ν η ν. Τοὺς Τούρκους θὰ πολεμήσωσι καὶ θὰ νικήσωσιν οἱ ἀπόγονοί μας, ὅταν ἔλθῃ ὁ καιρὸς, καὶ θὰ ἔλθῃ. Ἀλλὰ εἰς τοὺς ἀπογόνους τούτους, καὶ πρῶτα πρῶτα εἰς τὰ τέκνα μας, ἂν παραδίδωμεν δυστυχῶς πατρίδα δούλων, εἶνε ἀνάγκη νὰ κληροδοτήσωμεν φρόνημα γενναῖον καὶ μῖσος ἀδιάλλακτον κατὰ τῶν τυράννων τῆς πατρίδος.

Ἐνταῦθα διεκόπη ἐπὶ μικρὸν ἡ ζωηρὰ συνδιάλεξις.

Ὁ Μαξούδης ἐφαίνετο συλλογισμένος καὶ τεταπεινωμένος· οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ Φώτη ἐξέφραζον ὑπερηφάνειαν καὶ μεγαλοφροσύνην.

Μετά τινα λεπτὰ σιγῆς ὁ Μαξούδης εἶπε σιγαλῇ τῇ φωνῇ:

— Καὶ ὅμως, κὺρ Φώτη, τρεῖς προεστῶτες τῆς Λαρίσσης, ἑπτὰ δὲ τῶν Ἰωαννίνων καὶ πολὺ περισσότεροι τῆς ἄνω Ἠπείρου δὲν ἐφίλησαν μόνον τὰς ποδιὰς Μουδιρῶν καὶ Πασσάδων, ἀλλ' ἐδέχθησαν καὶ τὸ μωαμεθανικὸν θρήσκευμα.

— Δὲν δυσκολεύομαι νὰ τὸ πιστεύσω.

— Σοὶ τὸ βεβαιόνω· μοὶ τὸ ἀνεκοίνωσεν ἐμπιστευτικῶς ὁ Χαφοὺζ μπέης. Καὶ τί νὰ κάμουν; Ἄλλως, θὰ ἐδημεύοντο τὰ κτήματά των, αἱ δὲ κεφαλαὶ αὐτῶν θὰ ἀπεκόπτοντο.

— Τοιαῦται κεφαλαὶ ἀποκοπτομέναι τοῦ τραχήλου ἢ ἱσταμέναι ἐπ' αὐτοῦ μίαν μόνην διαφορὰν παρουσιάζουσιν, ὅτι ἐν τῇ δευτέρᾳ περιπτώσει κινοῦσι τὴν σιαγόνα καὶ καταβροχθίζουσι.

— Θὰ μοὶ ἐπιτρέψῃς νὰ εἴπω, φίλε κὺρ Φώτη, ὅτι πάντοτε κλίνεις ὀλίγον πρὸς τὴν ἰδεολογίαν. Αὐτά, τὰ ὁποῖα λέγεις, εἶνε καλὰ καὶ ἅγια, ἀλλὰ τί νὰ σοῦ εἰπῶ; ὁ παληόκοσμος . . .

— Ὁ κόσμος, κὺρ Μαξούδη, παλαιὸς ἢ νέος, διόλου δὲν πταίει. Πρόσκαιρος εἶνε τὸ ὅτι δὲν εἰμπορεῖ τις νὰ ζήσῃ ἐν ἀρετῇ, ἐν ἀνεξαρτησίᾳ, ἐν φρονήματι. Εἶνε ἐπιχείρημα διὰ τοὺς ἀσθενεῖς χαρακτῆρας. Εἶνε μάλιστα πλάνη, ἥτις ἐπιστρέφει κατὰ τῶν ὑποπιπτόντων εἰς αὐτήν. Ἄκουσον, Μαξούδη! ὅταν πρό τινων αἰώνων οἱ Φράγκοι μὲ πρόφασιν ὅτι θέλουσι νὰ ἐλευθερώσωσι τοὺς ἁγίους Τόπους, κατέστρεψαν τὰς χώρας ἡμῶν καὶ ἐγκατεστάθησαν ἐνιαχοῦ ὡς δεσπόται καὶ κατακτηταί, καὶ τότε ἀδύνατοι κεφαλαὶ ἔσπευσαν νὰ ἐξομώσωσι τὴν ὀρθόδοξον πίστιν καὶ νὰ φιλήσωσι τὴν ἄκραν τοῦ παπικοῦ σανδάλου, ἐλπίζοντες νὰ διατηρήσωσι τὰ ἀγαθὰ ὡς ἀντάλλαγμα τῆς ἐξωμοσίας των. Τί ἐγένιαν οἱ ἐξωμόται; Ἐρώτησε τὴν Θεσσαλονίκην καὶ τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου. Εἶνε σκουπίδια, τὰ ὁποῖα ἐσάρωσε πρὸ πολλοῦ ἡ περιφρόνησις τῶν τότε ἰσχυρῶν, τοὺς ὁποίους ἐπροσκύνησαν, καὶ ἡ ἀρὰ τῶν ὁμοεθνῶν των.

Ἐν τούτῳ, ἡ λοιπὴ συναναστροφὴ διεσκέδαζε παίζουσα ἀθῶα παιγνίδια, ἐνῷ σιγαλῇ τῇ φωνῇ ὑπετονθόριζον καὶ ἄσματά τινα, ἄλλοτε δ' ἐξερρήγνυντο εἰς γέλωτας, οὓς προὐκάλει ἀστεϊσμός τις ἢ τὸ παιγνίδι.

Οἱ δύο οἰκοδεσπόται μετὰ τὴν σοβαρὰν συνδιάλεξιν ἐπλησίασαν καὶ αὐτοὶ τοὺς ἄλλους, μετέσχον τῶν παιδιῶν, ἔπαιξαν τὸ δ α κ τ υ λ ι δ ά κ ι, τὸ ἀ λ ε ύ ρ ά κ ι, τὴν γ λ ά σ τ ρ α ν.

Ἡ διασκέδασις αὕτη παρετάθη μέχρι τοῦ μεσονυκτίου ὅτε ἡ οἰκογένεια τοῦ Φώτη καλονυκτίσασα καὶ εὐχηθεῖσα ἐλαφρὰν σαρακοστὴν καὶ τὸ ἅγιον Πάσχα μὲ ὑγείαν, ἀπεχώρησεν.

ΜΕΡΟΣ Β'.

Μ υ σ τ ι κ ὴ σ υ ν ε δ ρ ί α σ ι ς ἐ ν τῷ Δ ι ο ι κ η τ η ρ ί ῳ τῆς Λ α ρ ί σ σ η ς.

Δύο σχεδὸν μῆνας πρὸ τῆς ἀνωτέρω οἰκογενειακῆς σκηνῆς, τὴν παραμονὴν τῶν Χριστουγέννων, ἐγίνετο μέγα συμβούλιον εἰς τὸ ἐν Λαρίσσῃ κ ο ν ά κ ι ο ν τοῦ Πασσᾶ. Πρὸ ὀλίγου εἶχε φθάσει ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ὁ νέος γενικὸς Διοικητὴς τῆς Θεσσαλίας Νεφερεδδὶν πασσᾶς. Οὗτος εἶχε προσκαλέσει τοὺς ἀνωτάτους πολιτικοὺς καὶ στρατιωτικοὺς μεγιστᾶνας εἰς τὸ Κονάκιόν του, ὅπως συνδιασκεφθῶσι περὶ τῶν συμφερόντων καὶ τῆς ἐνισχύσεως τοῦ Δουβλενίου.

Εἰς τὴν πρόσκλησίν του συνῆλθον περὶ τοὺς 30, οἱ τὰ πρῶτα φέροντες τῶν Μουσουλμάνων.

Οἱ προσκεκλημένοι προσερχόμενοι ἐξέδαλλον ἔξωθεν τῆς αἰθούσης τὰ σάνδαλα αὐτῶν, εἰσερχόμενοι δὲ εἰς αὐτὴν ἐχαιρέτιζον τὸν Πασσᾶν μὲ τὸ σ ε λ ι ὰ μ ἀ λ έ κ ι μ, ἐπροχώρουν μέχρις αὐτοῦ καὶ ὑποκλινόμενοι ἐδαφιαίως ἀπεσύροντο καὶ ἐκάθηντο σταυροποδητὶ ἐπὶ τῶν σοφάδων τῶν περὶς τῆς αἰθούσης, σοβαροί, μὲ καθειμένους πώγωνας, μὲ πρόσωπα τὰ ὁποῖα, ἂν ἔβλεπες ἐκ τῶν κάτω, παρίστων ὑπερτάτην ἀγερωχίαν, ἂν δ' ἐκ τῶν ἄνω, χαμερπεστάτην δουλοφροσύνην. Ἡ δὲ σοφία των διέλαμπε διὰ τῆς σοβαρᾶς σιγῆς καὶ τοῦ συνοφρυασμοῦ.

Ἀφοῦ συνηθροίσθησαν ὅλοι καὶ προσεφέρθησαν εἰς αὐτοὺς σ ι ρ ο ρ μ π έ τ ι α, ὁ Πασσᾶς μὲ ὕφος προφήτου ἀπέτεινε πρὸς αὐτοὺς τὸν λόγον, καὶ εἶπεν,

— Ὁ Ἀλλὰχ καὶ ὁ Προφήτης αὐτοῦ ἐδοήθησαν τὸν Πατισάχ, οὗ τὰ ἔτη εἴησαν πάμπολλα, νὰ νικήσῃ τὸν ἄπιστον Ἕλληνα Αὐτοκράτορα τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Εὐχαριστοῦμεν τὸν Ἀλλὰχ καὶ τὸν μέγαν Προφήτην αὐτοῦ, ἀλλὰ οὐδὲν πρᾶγμα εἶνε ἀπατηλότερον τῆς νίκης. Οὐδὲν σημαίνει ὅτι ἐνικήσαμεν, τὸ πᾶν εἶνε νὰ κρατήσωμεν τοὺς καρποὺς τῆς νίκης.

Μὴ περιφρονεῖτε τοὺς ἡττημένους. Μετὰ τὴν νίκην ἰσχυρότερος εἶνε ὁ ἡττηθείς... Χρειάζεται προσοχή, πανουργία. Πρέπει νὰ κερδίσωμεν ἐκ τῶν ἡττημένων συμμάχους φίλους ἀντὶ πάσης θυσίας. Διὰ νὰ γείνωσι δὲ φίλοι μας, πρέπει νὰ ταυτισθῇ τὸ συμφέρον τῶν Ἑλλήνων, τῶν προὐχόντων δούλων μας, μὲ τὸ ἡμέτερον συμφέρον· πρέπει νὰ γείνωσί τινες μουσουλμάνοι, ν' ἀναδείξωμεν αὐτοὺς δεσπότας, τυράννους τῶν ὁμοεθνῶν των, σκληροτέρους ἡμῶν. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἂς μεταχειρισθῶμεν ὑποσχέσεις καὶ ἀπειλὰς, κολακείας καὶ ἀγριότητα, ἀγάπην καὶ ὀργήν. Ἂς κλείσωμεν τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς πᾶσαν κατάχρησιν. = Μ' ἐννοεῖτε, πιστεύω.

= Ἔχει δίκαιον ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ Πατισάχ, ἀπεκρίθη εἷς λευκογένειος Μουσουλμάνος. Εἰς τὴν Βοσνίαν καὶ Ἐρζεγοβίνην τὸ σοφὸν τοῦτο μέτρον ἐφηρμόσθη καὶ ἐπέτυχε θαυμασίως. Εἶνε ἀληθὲς ὅτι οἱ Ἕλληνες δὲν εἶνε Σλαῦοι, εἶνε πολὺ δύσκολοι. Ἀλλὰ τοῦτο σημαίνει ὅτι πρέπει νὰ διπλασιάσωμεν τὰς προσπαθείας μας.

= Διπλασιάσατε, δεκαπλασιάσατε τὰς προσπαθείας σας, πρέπει ἐκ τῶν Ἑλλήνων νὰ προσελκυσθῶσι σύμμαχοι, φίλοι πιστοί. Ὁ Πατισὰχ θὰ μάθῃ τὰ ὀνόματα ἐκείνων οἵτινες θὰ ἐργασθῶσι μὲ ζῆλον. Εἰς πᾶσαν πόλιν, εἰς πᾶν χωρίον πρέπει νὰ θεωρηθῶσι προδόται· πανταχοῦ ὑπάρχουσι χιλιαροὶ ἄνθρωποι μὲ ἐλαστικὴν συνείδησιν. Οἱ τοιοῦτοι νὰ εὑρεθῶσι, μᾶς εἶνε χρήσιμοι, ὅσην ἀποστροφὴν καὶ ἂν αἰσθάνεται πᾶς πιστὸς πρὸς τὰ τοιαῦτα ἀνδράρια. Πρέπει νὰ φανῶμεν ὅτι ἀγνοοῦμεν, ὅτι τιμῶμεν αὐτοὺς, μέχρις οὗ τοὺς χωρίσωμεν ἀπὸ τοὺς ἰδικοὺς των διὰ χάσματος ὅσον τὸ μεταξὺ Παραδείσου καὶ Κολάσεως. Ὕστερα, ἀφήσατέ τους· δὲν δύνανται πλέον νὰ ὀπισθοδρομήσωσιν· ἐδέθησαν δι' ἀρρήκτου δεσμοῦ εἰς τὸ ἅρμα μας, θὰ τοὺς σύρωμεν, θὰ ἕρπωσι κατόπιν μας.»

Ἀναπτύξας οὕτως ὁ Πασσᾶς τὸ πρόγραμμά του, ἐξηγήσας τὰς ὑψηλὰς ὁδηγίας του, ἐσηκώθη· ἀλλὰ πρὶν οὗτος κινηθῇ ἐγέρθησαν ὅλοι, ὑπεκλίθησαν ταπεινότατα καὶ ὁ εἷς μετὰ τὸν ἄλλον ἐξῆλθον.

ΜΕΡΟΣ Γ'.

Ὁ Ἀ ζᾶς Μ α ξ ο ύ δ η ς γ ί ν ε τ α ι Μ ο υ τ ε σ α ρ ί φ η ς Τ ρ ι κ κ ά λ ω ν.

Ὁ Μαξούδης ἦτο ἀπὸ τοὺς λεγομένους κ α λ ο μ α θ η μ έ ν ο υ ς, ἠγάπα τὴν καλοπέρασιν ἀλλ' ἀπεστρέφετο τὴν ἐργασίαν· ἦτο φιλόδοξος, ἀλλὰ δὲν εἶχεν οὐδεμίαν ἱκανότητα· ἠγάπα τὰς τιμὰς καὶ ἐπιδείξεις, ἀλλὰ δὲν εἶχε τὰ πλεονεκτήματα, δι' ὧν αἱ τιμαὶ ἀποκτῶνται. Ἡ σύζυγός του ἐτρελαίνετο διὰ πολυτελεῖς ἐνδυμασίας καὶ κοσμήματα.

Ὁ Χαφοὺζ μπέης, τὸν ὁποῖον ἐλθόντα ἔσπευσεν ἀμέσως ὁ Μαξούδης νὰ ἐπισκεφθῇ, καὶ νὰ φιλήσῃ τὴν ποδίαν του, δὲν ἐδράδυνε νὰ ἐννοήσῃ τὸν ἄνδρα.

Ἐφέρετο πρὸς αὐτὸν μὲ τρόπον, ὅστις ἐκολάκευε τὴν ματαιοφροσύνην του· ὑπέδειξεν εἰς αὐτὸν εὐρὺ στάδιον πλούτου καὶ μεγαλείου. Πάντα ταῦτα ἐκλόνισαν τὸν ἐλαφρὸν ἐγκέφαλον τοῦ Μαξούδη.

Ἡμέραν τινὰ λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Χαφοὺζ:

— Κρῖμα, μαξούδη, νὰ εἶσαι χριστιανός, καὶ νὰ ἐμποδίζεσαι ἀπὸ τὸ λαμπρὸν μέλλον, τὸ ὁποῖον ἀνοίγεται ἐνώπιόν σου! Ἂν ἦσο Μουσλήμ, θὰ ἦσο τώρα Μοτεσαρίφης Τρικκάλων,

Ὁ Μαξούδης εἰς τὸ ἄκουσμα τοῦτο ἠσθάνθη σκοτοδινίασιν, καὶ εὐθὺς συνελθὼν ὑπέλαβε.

— Μπέη μου, ἐὰν τοῦτο νομίζῃς ἐμπόδιον, ἀπατᾶσαι.

Καὶ ὑψώσας τὴν φωνὴν, προσέθηκεν.

— Εἷς εἶναι ὁ Θεὸς, καὶ προφήτης αὐτοῦ ὁ Μωάμεθ!

Ὁ Μαξούδης ἔγεινε Τοῦρκος ὁ ἄθλιος!

Τὴν ἐπισῦσαν ἐν δόξῃ καὶ πομπῇ καὶ παρατάξει ἀνεχώρει ὡς μουτεσαρίφης Τρικκάλων.

Τὴν αὐτὴν νύκτα, τριάκοντα ζαπτιέδες ἐπολιόρκησαν τὴν οἰκίαν τοῦ Φώτη. Μάχη ἀληθὴς συνήφθη ἐν τῇ σκοτίᾳ. Τὴν ἐπισῦσαν, πρὶν ἀνατείλῃ ὁ ἥλιος, οἱ ἔντρομοι γείτονες εἶδον ἐν τῇ αὐλῇ φονευμένην τὴν σύζυγον τοῦ Φώτη καὶ τὰ δύο θυγατρία του πλησίον αὐτῆς· ἐκτὸς δὲ τῆς οἰκίας αἵματα πολλά.

Μετά τινας ἡμέρας ἐγνώσθη ὅτι ὁ Φώτης μετὰ τοῦ υἱοῦ του εὑρίσκοντο εἰς τὰ ἀπρόσιτα ὄρη τῶν Ἀγράφων ἀρχηγοὶ ὁμάδος ἐνόπλων ἀνδρῶν.

ΜΕΡΟΣ Δ'.

Μ ε τ ὰ 25 ἔ τ η.

Ἡ δόξα τοῦ ἐξωμόσαντος Μαξούδη ἦτο βραχεῖα.

Οἱ μπέηδες τὸν ἐφθόνησαν καὶ τὸν κατέστρεψαν. Ἐπαύθη τῆς θέσεώς του, ἡ περιουσία του ἐδημεύθη, καὶ ὑπὸ τῆς λύπης του ἀπέθανεν.

Ἡ σύζυγός του ἔζη ὡς ὑπηρέτρια εἰς τὸ Χαρέμι τοῦ πασσᾶ τῶν Φαρσάλων. Ἐκ τῶν υἱῶν του, ὁ εἷς ἔγεινε τ α μ π ά κ η ς, ὁ δεύτερος ὑπηρέτει εἰς λουτρῶνα, αἱ δὲ θυγατέρες του ἦσαν θεραπαινίδες εἰς τὸ Χαρέμι τοῦ Χαφούζ.

Σ υ μ π έ ρ α σ μ α.

Ὁμοία τύχη ἀναμένει πάντας τοὺς ἀρνησιθρήσκους καὶ ἀρνησιπάτριδας, εἴτε Λατῖνοι, εἴτε Τοῦρκοι, εἴτε Ῥουμοῦνοι, εἴτε Βούλγαροι γίνονται.

Ὁ Φώτης ἔζησεν ἐλεύθερος· μετά τινα ἔτη ἐπανῆλθεν εἰς τὴν πατρίδα του. Ὁ Τοῦρκοι ἐσέβοντο καὶ ἐφοβοῦντο αὐτόν.

Εἰς τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 21 οἱ ἀπόγονοι τοῦ Φώτη ἐμάχοντο ὑπέρ τῆς ἐλευθερίας τῆς πατρίδος καὶ ἐδοξάζοντο, ἐνῷ τὸ ὄνομα τοῦ Μαξούδη πρὸ αἰώνων ἦτο ἐσβεσμένον καὶ τῆς γενεᾶς του οὐδ' ἴχνος ἐσώθη.

ΒΛΑΣΙΟΣ ΣΚΟΡΔΕΛΗΣ

Η ΕΟΡΤΗ
ΤΩΝ ΧΙΟΝΩΝ

Μυθιστορία τοῦ Ζαρί.

—

(Συνέχεια.)

— Τὰ ἔγγραφα; ἀπήντησεν ἡ Ἀξέλ...

— Ναί, τὰ ἐν τῷ σάκκῳ ἔγγραφα περὶ ὧν μοὶ ὡμίλησεν ἡ κόρη μου.

Ἡ Ἀξὲλ ἔσυρε κάτωθεν τοῦ ἐπανωφορίου τὸ δερμάτινον σακκίδιον, λέγουσα:

— Ἡ μήτηρ μοὶ ἀπηγόρευσε νὰ τ' ἀναγνώσω ἢ καὶ νὰ τὰ δώσω εἰς ἄλλους πλὴν τοῦ θείου μου, κύριε· δὲν δύναμαι...

— Δότε μοι λοιπόν, εἶπεν ὁ κ. Δεστοὺρ, ἀποσπῶν τὸ σακκίδιον ἀπὸ τῶν χειρῶν τῆς Ἀξὲλ.

Τὸ ἤνοιξε διὰ χειρὸς πυρεσσούσης, ἤνοιξε τὰ ἔγγραφα καὶ ἀναγινώσκων αὐτὰ ἀπλήστως, ἔλεγεν ἐν ἑκάστῃ σειρᾷ ἣν διήρχετο:

— Τοῦτο εἶνε μέγιστε Θεέ! τοῦτο εἶνε! Βλέπω τὸ πιστοποιητικὸν γεννήσεως μιᾶς κόρης, φερούσης καὶ αὐτῆς τὸ ὄνομα Ἀξέλ. Ἀλλὰ περὶ υἱοῦ, τίποτε.

Ἤγειρε τὸ βλέμμα ἐπὶ τῆς Ἀξὲλ ἧς αἰφνίδιον ἐρύθημα ἔβαψε τὴν τρυφερὰν ὄψιν.

Ὁ κ. Δεστοὺρ ἔμεινε πρὸς στιγμὴν μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς προσηλωμένους ἐπὶ τοῦ παιδὸς· εἶτα, ἐγειρόμενος μεθ' ὁρμῆς, ἀνέκραξεν:

— Ἐλθὲ λοιπόν, ἐλθὲ, ἀνεψιά μου, εἰς τὰς ἀγκάλας μου!

Μετὰ τὰς πρώτας διαχύσεις, τὴν ἔκπληξιν καί τινας ἐπεξηγήσεις:

— Μεῖνον ἐδῶ, εἶπεν ὁ κ. Δεστοὺρ, περίμενέ με.

Καὶ ἐξῆλθε τοῦ θαλάμου.

Κατέβη εἰς τὴν βιβλιοθήκην κρατῶν ἔτι τὰ ἔγγραφα εἰς χεῖρας. Εὗρεν ἐκεῖ τὴν Λιέδαν καθημένην καὶ ἐξετάζουσαν τὰ ἐπὶ τοῦ γραφείου ἐσκορπισμένα χαρτία.

— Σᾶς περιέμενον, πάτερ μου· ἦσθε παρὰ τῷ Ἐρρίκῳ;

— Ὄχι, κόρη μου, σοὶ εἶπον ὅτι τὸν ἀφῆκα μόνον.

— Ἐξήταζον ἐπ' ὀλίγον τὰς ἐργασίας σας... μοὶ τὸ ἐπετρέψατε; τί εἶνε λοιπὸν αὐτὸς ὁ σταυρὸς μὲ τὴν μικρὰν αὐτὴν μαύρην σημαίαν ἣν ἐχαράξατε διὰ τῆς γραφίδος καὶ τὸ ἐρωτηματικὸν τοῦτο; Εἶνε προφανῶς θλιβερά τις ὑπόθεσις.

Ὁ κ. Δεστοὺρ ἐσώρευσε τὰ ἐν τῇ χειρί του χαρτία ἐντός τινος σύρτου.

— Ναί, ὑπόθεσις θλιβερά! ἀλλὰ παρ' αὐτὴν ἐπέρχεται καὶ μία φαιδρά! ἐναγκαλίσθητί με, Λιέδα.

— Πόσον εἶσθε συγκεκινημένος, πάτερ μου...

— Συχνάκις σοὶ ἔκαμα λόγον περὶ τοῦ θείου σου, τοῦ τελευταίου μου ἀδελφοῦ τοῦ περιφερομένου ἀφ' ἑνὸς εἰς ἄλλον τόπον πρὸς εὕρεσιν τύχης. Εἶχον ἀπολέσει τὰ ἴχνη του ἀπὸ εἴκοσι καὶ πλέον ἐτῶν· ἐγνώριζον ὅτι εἶχε νυμφευθῇ εἰς Ἰρλανδίαν, ἀλλ' εἰς ποῖον αὐτῆς μέρος;... οὐδὲν πλειότερον, ἔμαθαμεθ' ὅλας μου τὰς ἐρεύνας.

— Καὶ ἐμάθετε ὅτι ζῇ;

— Φεῦ! ὄχι· ἐβεβαιώθην τώρα περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ· ἀλλ' ἐξ ἀπροόπτου ὅλως τύχης ἐπανευρίσκω τὸ τέκνον του.

— Τὸ τέκνον του;

— Δὲν μαντεύεις;

— Εἶνε ὁ ὁδοιπόρος;

— Ναί, ὁ Ἀξὲλ εἶνε ἡ κόρη του!

— Κόρη του; ὁ Ἀξὲλ λοιπὸν εἶνε γυνή;

— Καὶ γυνὴ θελκτικωτάτη. Παρατήρησον λοιπὸν προσεκτικῶς τὸ ἀσθενὲς τοῦτο παιδίον, τὰς μικράς του χεῖρας, τοὺς γλυκεῖς του ὀφθαλμούς... εἶνε διαυγὲς ὡς ἡ ἡμέρα! Πῶς συνέβη νὰ μὴ τὸ μαντεύσωμεν;

Αἱ ἐργασίαι μου, ἀφ' ἑνός, αἵτινες μὲ ἀπορροφῶσιν, ὁ πρὸς τὸν Ἐρρῖκον ἀφ' ἑτέρου ἔρως σου ὅστις σὲ περιάγει εἰς τὰ νέφη· ἡ Μίρκα μὲ τὸν Βράγ της καὶ ἡ πρεσβυωπία τοῦ Ραβδὰρ, αὐτὰ ὅλα συνέτειναν εἰς τὸ νὰ περιπέσωμεν εἰς τὴν πλάνην ἐπὶ μίαν ὅλην ἑβδομάδα.

— Ὦ! φίλτατε πάτερ, ὁποία εὐτυχία! φωνή τις μοὶ ὑπηγόρευε, βλέπεις, νὰ προσκολλῶμαι εἰς τὸν πτωχὸν τοῦτον ὁδοιπόρον· ἀλλὰ ποῦ εἶνε λοιπὸν ἡ ἐξαδελφή μου;

— Ἐπάνω, εἰς τὸ δωμάτιόν της· πήγαινε ταχέως νὰ τὴν λάβῃς καὶ ὁδήγησον αὐτὴν εἰς τὰ διαμερίσματά σου. Θὰ ἔλθω εἰς συνάντησίν σας.

ΧΠ

Εἰς τὴν γωνίαν τῆς ἑστίας τῆς μεγάλης αἰθούσης, ἔνθα ὡραία πυρὰ ἀνάπτει, ἡ Λιέδα τοποθετεῖ ἀνάκλιντρον μετὰ προσκεφαλαίου. Ἤχεῖ ἡ δευτέρα ὥρα· εἶνε εἰς ἄκρον συγκεκινημένη.

Ὁ Ἐρρῖκος εἰσέρχεται, ἐν κομψῇ οἰκοστολῇ καὶ μὲ ταινίαν ἐλαφρὰν ἐπὶ τοῦ τραύματος.

— Ἐρρῖκε!

— Φιλτάτη Λιέδα!

— Καθήσατε ἐδῶ ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου.

— Δὲν ἦτο τίποτε, εἶμαι πλέον ἐντελῶς καλά.

— Ἐντελῶς; ὄχι ἀκόμη· ἔλθετε.

— Σᾶς ὑπακούω. Ταύτην τὴν πρωΐαν, Λιέδα εἶσθε θελκτικωτάτη.

— Σᾶς ἀρέσκει ἡ ἁπλῆ αὕτη ἐκ μαύρου βελούδου ἐσθής; τόσῳ τὸ καλλίτερον. Ποῖον κίνδυνον διεφύγετε, Ἐρρῖκε! Πόσον ἀγαπῶ τὸν Βράγ!

— Καὶ ἐγὼ ὅστις τὸν ἀπεκάλουν ἀνόητον κατὰ τὴν προτεραίαν τῆς ἡμέρας ἐκείνης! ἐὰν ἐβλέπετε τὸ θάρρος καὶ τὴν ἀφέλειάν του, ἀγαπητή μοι Λιέδα!

— Ἐρρῖκε, μὴ ὁμιλῶμεν πλέον περὶ τῆς φρικώδους ἐκείνης στιγμῆς· ὁσάκις τὴν ἀναπολῶ, ἡ κυριεύουσά με φρίκη μοὶ προξενεῖ ἀνέκφραστον κακόν! Δὲν ὑποφέρετε πλέον;

— Ὄχι, Λιέδα, καὶ εἶμαι εὐτυχὴς ἐπαναβλέπων σε.

— Ἔχω σπουδαίαν εἴδησιν νὰ σοὶ ἀνακοινώσω.

— Ὁποίαν;

— Στοιχηματίζω ὅτι ἀδύνατον νὰ τὸ μαντεύσητε.

— Εἶνε λοιπὸν τόσον ἔκτακτος ἡ εἴδησις αὕτη;

— Ὁ πατήρ μου κατέχεται ὑπὸ χαρᾶς, πρὸς ἣν παρομοίαν οὐδέποτε τὸν εἶδον αἰσθανθέντα· κατ' αὐτὴν τὴν πρωΐαν ἐγέλα καὶ ἔκλαιε συνάμα! ἀλλ' ἰδοὺ αὐτός.

Ὁ κ. Δεστοὺρ ἤνοιγε τὴν θύραν.

— Κατόπιν τῶν διατρεξάντων, τέκνα μου, εἶπεν, εἶσθε εὐτυχεῖς συναντώμενοι ἤδη καὶ πάλιν, δὲν ἔχει οὕτω; καὶ ἡ ἐξαδέλφη σου, Λιέδα, ποῦ εἶνε;

— Ἔχετε ἐδῶ ἐξαδέλφην; ἀνέκραξεν ἔκπληκτος ὁ Ἐρρῖκος.

— Ναί, φίλε μου ἐξηκολούθησεν ὁ κ. Δεστούρ, ἡ Λιέδα δὲν σᾶς εἶπέ τι περὶ τούτου ἀκόμη; εἶνε ἱστορία ἀνταξία τοῦ μύθου νύμφης τινός. Ἐν μιᾷ λέξει, ὁ νεαρὸς ὁδοιπόρος ὃν ἐφιλοξενήσαμεν ἠμιθανῆ ἐκ τῆς κοπώσεως καὶ τῶν στερήσεων, ἡ Ἀξὲλ, εἶνε ἀνεψιά μου!

Ὁ Ἐρρῖκος ἐρρίγησεν.

— Ἀνεψιά σας; εἶπεν.

— Ἀλλὰ, ἐν πρώτοις, καὶ τὸ πάντων περιεργότερον, εἶπε ζωηρῶς ἡ Λιέδα, εἶνε ὅτι ὁ νεανίας οὗτος εἶνε νεᾶνις.

— Ὅ,τι εἶνε ἐπὶ μᾶλλον περίεργον, ὑπέλαβεν ὁ κ. Δεστοὺρ, εἶνε ὅτι οὐδεὶς ἐξ ἡμῶν διέκρινε τοῦτο.

Καὶ ὁ κ. Δεστοὺρ διηγήθη εἰς τὸν Ἐρρῖκον τὰ διατρέξαντα.

Ὁ νεανίας ἤκουσεν ἀπλήστως πᾶν ὅ,τι ἔλεγεν ὁ κ. Δεστοὺ, προσέχων συνάμα καὶ ἑαυτόν, διότι ἄκρα συγκίνησις τὸν κατατεκυρίευσεν ἐπὶ τῇ ἀφηγήσει τοῦ θανάτου τῆς μητρὸς, ἐγκαταλιπούσης τὴν θυγατέρα της μόνην ἐν τῷ κόσμῳ ἐπὶ μιᾶς ὁδοῦ φωτιζομένης ἐκ τῆς πυρκαϊᾶς τῆς ἰδίας των οἰκίας.

Ὁ Ἐρρῖκος κατέβη τὴν μεγάλην αἴθουσαν ἀφοῦ ἐξεδίωξε διὰ παντὸς, ὡς ὑπέθετε, τὴν ταράττουσαν αὐτὸν εἰκόνα ἥτις ἱσταμένη ἀπαύστως πρὸ τῆς σκέψεώς του, τὸν ἠμπόδιζε νὰ βλέπῃ τὴν Λιέδαν. Ἡ Ἀξὲλ ἔμελλε ν' ἀπέλθῃ ἀπὸ πρωΐας, δὲν θὰ τὴν ἐπανέβλεπε πλέον. Ἡ σφοδρὰ αὕτη ἐντύπωσις ἣν περιστάσεις παράδοξοι τῷ παρέσχον, θὰ ἐξαφανίζετο· θὰ ἐτήρει ἁπλῶς τὴν ἀνάμνησιν, ὡς ἐπί τινα ἔτι χρόνον διατηρεῖται ἡ ἀναπόλησις θελκτικοῦ ὀνείρου, πλησίον δὲ τῆς μνηστῆς του ἡ καρδία του ἦτο πλήρης τρυφερᾶς ἀφοσιώσεως.

Ἀλλ' ἡ ἀφήγησις τοῦ κ. Δεστοὺρ ἐπανέφερεν ἐν τῇ καρδίᾳ του συγκίνησιν ἥτις τὸν κατετάραξεν.

— Ἡ Ἀξὲλ εἶνε εἰς τὰ διαμερίσματά σου, κόρη μου;

— Ναί, φίλτατε πάτερ· μάτην παρεκάλεσα αὐτὴν νὰ καταβῇ. Εἶνε εἰς ἄκρον συγκεχυμένη καὶ, περιβληθεῖσα μίαν τῶν μικρῶν μου ἐσθήτων, ἐντὸς τῆς ὁποίας χάνεται ὅλον τὸ λεπτοφυές της σῶμα, ἀπεσύρθη ἐπὶ τοῦ μεγάλου μου ἀνακλίντρου. Ἀλλ' ἔπεμψα τὸν Βράγ εἰς τὴν πόλιν μὲ παραγγελίαν ἰδιαιτέραν καὶ μὲ τὰ μέτρα ἅτινα ἡ Μίρκα ἔλαβε μετὰ προσοχῆς, παραγγείλασα συνάμα νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν ἐνδυμασίαν ἡ ράπτρια, προβαίνουσα εἰς ἐκτέλεσιν αὐτῆς μὲ ὅλας τὰς ἐργατίδάς της. Αὔριον ἡ Ἀξὲλ θὰ ἔχῃ φόρεμα ἁρμόζον εἰς τὸ σῶμα της καὶ θὰ σᾶς τὴν ὁδηγήσω ἐδῶ, ἔστω καὶ διὰ τῆς βίας, ὡς εἴχομεν πράξει καὶ διὰ νὰ τὴν κρατήσωμεν ἐδῶ. Τῇ παρεκεύσασα θάλαμον παραπλεύρως τοῦ ἰδικοῦ σας, φίλτατε πάτερ.

Εἶνε ὄντως θελκτικὴ ἡ ἐξαδέλφη μου, θὰ σᾶς ἀρέσκῃ, Ἐρρῖκε, ἔχει ἀνάγκην ἀγάπης τὸ πτωχὸν παιδίον τὸ ἐπὶ τοσοῦτον μεῖναν ἄνευ οἰκογενείας! θὰ τὴν ἠγαπᾶτε ὀλίγον, δὲν ἔχει οὕτω;

Ὁ Ἐρρῖκος διετέλει ἐν ἀγωνίᾳ. Ἐμειδίασεν ὡς ἠδύνατο.

Ἡ Μίρκα εἰσῆλθεν:

— Ὁ Βράγ ἐπέστρεψεν ἐξ Ἐστερσούνδης, δεσποινὶς, κομίζων τὸ ἐκ Παρισίων κιβώτιον, τὸ ὁποῖον μετέφερα εἰς τὸν θάλαμόν σας.

— Τί κιβώτιον; ἠρώτησεν ὁ Ἐρρῖκος

— Τὴν ἐνδυμασίαν τῆς μελλονύμφου, τέκνον μου, ἀπήντησεν ὁ κ. Δεστούρ.

Ὁ Ἐρρῖκος ἠγέρθη καὶ ἐπλησίασε πρὸς τὴν Λιέδαν ἧς λαβὼν τὴν χεῖρα τὴν ἠσπάσθη, βαθέως συγκεχυμένος καθ' ἑαυτὸν ἐκ τῶν κυριευόντων αὐτὸν αἰσθημάτων.

— Ἔχει καλῶς, Μίρκα. Νὰ ἔλθῃς καὶ σὺ ὅπως μὲ βοηθήσῃς νὰ ἐξαγάγωμεν ὅλα αὐτὰ τὰ ἀντικείμενα, εἶπεν ἡ δεσποινὶς Δεστούρ. Θὰ δοκιμάσω τὴν στολὴν μετὰ τῆς Ἀξὲλ· θὰ τῇ παρέξῃ τοῦτο τέρψιν.

Εἶτα, στραφεῖσα πρὸς τὸν Ἐρρῖκον:

«Δὲν εἶνε ἀληθὲς ὅτι δὲν εἶμαι φιλάρεσκος; νομίζω ἀληθῶς ὅτι καθίσταμαι ὀλίγον τοιαύτη.

— Ἐν ᾧ, κόραι μου, θ' ἀσχολῆσθε μὲ τὰ φορέματα, ἐγὼ θ' ἀνακοινώσω εἰς τὸν Ἐρρῖκον ὅλον τὸ μέρος τῆς ἱστορίας μου τὸ ἀναφερόμενον εἰς τὰς ἐπὶ τοῦ δυστυχοῦς μου ἀδελφοῦ ἐρεύνας· τὸ θέλετε, Ἐρρῖκε; διατελῶ ὑπὸ τὸ κράτος αὐτῶν τῶν ἀναμνήσεων καὶ ὑπὸ τὴν ἐντύπωσιν ἀφάτου χαρᾶς, μεθ' ὅλην τὴν βεβαιότητα προμηνυομένης συμφορᾶς· ἔχω ἀνάγκην φίλου ὅστις νὰ μοὶ δώκῃ ἀκρόασιν.

— Εἶσθε τόσον τρυφερός, φίλτατε πάτερ, τόσον ἐπιρρεπὴς εἰς συγκινήσεις!

— Ναί, κόρη μου, δὲν σὲ ὁμοιάζω: εἶσαι διάπυρος, πλήρης πάθους, εὐφάνταστος· ἀλλὰ, πλειότερον Σουηδὴ πάσης ἄλλης κόρης τοῦ Βορρᾶ· αἱ ἐντυπώσεις σου ἐκδηλοῦνται, ἐν γένει, δι' ἔργων μᾶλλον ἢ διὰ λόγων.

— Εἶνε τοῦτο παρατήρησις; — ἐμπρός, ἐπιπλήξατέ με.

Καὶ ποιοῦσα σημεῖον ἀποχαιρετισμοῦ πρὸς τὸν Ἐρρῖκον, ἡ Λιέδα ἠκολούθησε τὸν πατέρα της.

* *
*

Τὸ ἑσπέρας, εἰς τὸ δεῖπνον, ἡ Ἀξὲλ δὲν ἐνεφανίσθη. Ὁ κ. Δεστοὶφ ἠρώτησε τὴν κόρην του ἂν τῇ ἤρεσκον τὰ ἐκ Παρισίων κομισθέντα, ἂν τῇ ἤρμοζον καλῶς καὶ ἂν ἐγοήτευσαν τὴν νεαρὰν ἐξαδέλφην τὰ βελοῦδα, αἱ δαντέλλαι καὶ τὰ κοσμήματα.

(ἀκολουθεῖ.)

ΤΑ ΠΑΡΚΕΡΙΚΑ

(Συνέχεια καὶ τέλος.)

Ὁ Σύμβουλος τοῦ Ὑπουργείου ἐρωτηθεὶς, δὲν εἶχε τί ν' ἀντιπαρατηρήσῃ. Ἐγὼ δὲ λαβὼν τὴν ἄδειαν, παρετήρησα ὅτι ἀναγνωριζομένου διὰ τοῦ ὑπομνήματος τοῦ δικαιώματος τῆς Ἰονίου πολιτείας, ἡ ἀγγλικὴ Κυβέρνησις ἤθελεν ἀπαντήσει, ὅτι καθὸ προστάτης καὶ οὐχὶ κυρίαρχος τῆς Ἰονίου πολιτείας, δὲν ἠδύνατο νὰ παραχωρήσῃ μέρος τοῦ ἐδάφους τοῦ ὑπὸ τὴν κηδεμονίαν αὐτῆς κράτους, καὶ τότε ἡ Ἑλλ. Κυβέρνησις οὐδὲν εἶχε ν' ἀντιτάξῃ εἰς τὴν ἀπαίτησιν τοῦ Λόρδου Ἀρμοστοῦ, ἐνῷ κατ' ἐμὴν γνώμην ὑπῆρχον ἐπιχειρήματα πρὸς ἀπόδειξιν ὅτι τὰ αἰτούμενα νησίδια δὲν ἀνῆκον εἰς τὸ Ἰόνιον κράτος κατὰ τὴν συνθήκην τοῦ 1880, εἰς ἣν παρέπεμπεν ἡ τοῦ 1815 περὶ συστάσεως τοῦ Κράτους τῶν ἡνωμένων πολιτειῶν τῶν Ἰονίων νήσων. Ὁ Γεν. Γραμματεὺς ἀνεγνώρισε τὸ βάσιμον τῆς παρατηρήσεως, καὶ μὲ παρέπεμψε νὰ συνεννοηθῶ μετὰ τοῦ κ. Προβελεγγίου περὶ τῆς ἀπαντήσεως. Τὴν ἐποῦσαν ὑπέβαλον τὰς συνθήκας καὶ τὰ γεγονότα ἐφ' ὧν ἐστηρίζετο ἡ γνώμη μου τῷ κ. Προβιλεγγίῳ, ὅστις μοὶ ἐσύστησε νὰ σημειώσω τὰς παρατηρήσεις μου καὶ τὰς δώσω εἰς τὸ Ὑπουργεῖον πρὸς μεταρρύθμισιν τοῦ ὑπομνήματος, τοῦτο δὲ πράξας παρέδωκα τὰς σημειώσεις μου τῷ κ. Γλαράκη. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας καλέσας με ὁ Ὑπουργὸς, μοὶ ἔδωκε τὸ μεταρρυθμισθὲν ὑπόμνημα, παρατηρῶν ὅτι ἡ μεταρρύθμισις ἐγένετο ἐπὶ τὸ χεῖρον. Καὶ τῷ ὄντι, ἀναγνοὺς αὐτὸ εἶδον μετ' ἐκπλήξεως, ὅτι ἦτο τὸ ἀρχικὸς συνταχθὲν πεποικιλμένον διὰ τῶν σημειώσεών μου· τοῦθ' ὅπερ καθίστα τὴν ἀπάντησιν τραγελαφικὴν καὶ ἀκατάληπτον. Ἐπὶ τῇ ἀπορίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ περὶ τοῦ πρακτέου, παρεκάλεσα νὰ μοὶ δοθῶσι τὰ σχετικὰ ἔγγραφα ὅπως μελετήσω αὐτὰ, ὁ δὲ Ὑπουργὸς, συνοδεύσας με εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, διέταξε καὶ μοὶ ἐδόθη ὅλος ὁ φάκελλος τῆς ὑποθέσεως ὃν παραλαβὼν οἴκαδε εἰργάσθην ἐπὶ πέντε ἡμέρας, καὶ ἐσχεδίασα γαλλιστὶ τὸ ὑπόμνημα, ὅπερ εἶνε αὐτὸ τὸ ἀναδοθὲν εἰς τὴν ἀγγλικὴν καὶ τὰς λοιπὰς προστάτιδας δυνάμεις. Ὅτε ἀνέγνωσα τὸ σχέδιόν μου εἰς τὸν μακαρίτην Γλαράκην, περιχαρὴς μοὶ παρεκάλεσε νὰ τὸν περιμείνω εἰς τὴν οἰκίαν του, αὐτὸς δὲ μεταβὰς ἀμέσως εἰς τὰ ἀνάκτορα, ὑπέβαλε τὸ ἔργον μου τῷ βασιλεῖ, ὅστις ἀκροασθεὶς μετὰ προσοχῆς τὴν ἀνάγνωσιν ηὐχαριστήθη εἰπὼν «τοιαύτην ἀπάντησιν ἐπεθύμουν.» διέταξε δὲ ν' ἀντιγραφῇ αὐθωρεὶ καὶ νὰ κοινοποιηθῇ, διὰ τῶν ἐνταῦθα πρεσβειῶν εἰς τὰς ξένας Κυβερνήσεις. Ἐν τῷ φακέλλῳ παρετήρησα μεταξὺ ἄλλων ἔγγραφον, δι' οὗ ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς Πάλμερστον, ἀνεκοίνου ὅτι ἡ Κυβέρνησις τῆς Ἀνάσσης ἐπὶ τῇ βάσει γνωματεύσεως τῶν Συμβούλων τοῦ Στέμματος, ἐπέβαλεν εἰς τὴν Ἑλλ. Κυβέρνησιν πρόστιμον 300 λιρῶν (ἂν δὲν μὲ ἀπατᾶ ἡ μνήμη ὡς πρὸς τὸν ἀριθμόν), διότι δὲν ἀπήντησεν ἐπί τινων παραστάσεων τοῦ ἀγγλικοῦ Ὑπουργείου. Τὸ ὑπόμνημα τοῦ Ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν, προὐξένησεν ἀρίστην ἐντύπωσιν εἰς τὰς ξένας δυνάμεις, καὶ ἡ Ἀγγλία ἐφάνη ὑποχωρήσασα ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς ἀπαιτήσεως τοῦ Λόρδου Μ. Ἀρμοσσοῦ περὶ τῶν νησιδίων. Ἔμενον τὰ ἄλλα τρία ζητήματα. Ὁ Γλαράκης ἐνθαρρυνθεὶς ἐκ τῆς ἐπιτυχίας τοῦ ὑπομνήματος του, μὲ προσεκάλεσεν αὖθις παρ' αὐτῷ, καὶ μοὶ ἐζήτησε γνώμην. Ὑπέβαλον περὶ τῆς ὑποθέσεως Φίνλαῦ νὰ προτείνῃ ἡ Κυβέρνησις διαιτησίαν, καὶ νὰ διορίσῃ ἐκ μέρους αὐτῆς τὸν ἀδελφόν μου Παναγῆ, τότε δικηγόρον· περὶ δὲ τῆς ὑποθέσεως Κατζιφίκου νὰ μοὶ δοθῇ καιρὸς πρὸς ἐνέργειαν. Εἰς ἐξομάλυνσιν τῆς διαφορᾶς ταύτης, μετεχειρίσθην τὸν αὐτοῦ καὶ ἐμοῦ στενὸν φίλον Χαρ. Τζαγκαρόλνα, ταγματάρχην τῆς σάλαγγος, ὅστις προέτρεψε τὸν Κατζίφικον νὰ συμβιβασθῇ μετὰ τῆς Κυβερνήσεως. Ὁ Κατζίφικος, ὅστις ἀπήτησε κατὰ πρῶτον πεντήκοντα χιλιάδας δραχμῶν, κατεβίβασε τὴν ἀπαίτησίν του εἰς τριάκοντα, καὶ μετὰ τὰς περιστάσεις τοῦ φίλου του ἀπεφάσισε νὰ δεχθῇ εἴκοσι χιλιάδας, παραιτούμενος πάσης ἄλλης ἀπαιτήσεως. Ὁ Φίνλαῦ ἐδέχθη τὴν περὶ διαιτησίας πρότασιν τῆς Κυβερνήσεως καὶ διώρισεν ἐκ μέρους του διαιτητὴν τὸν δικηγόρον Βέλλιον. Ἡ Κυβέρνησις εἰδοποίησεν ὅτι διορίζει τὸν Παναγῆ Τυπάλδον, ἀλλὰ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν (τότε ὑπὸ τὸν κ. Βάλβην) δὲν ἐξέδωκεν ἔγγραφον περὶ τοῦ διορισμοῦ αὐτοῦ· Μολονοτοῦτο συνεννοηθέντες διαιτηταὶ ἔλυσαν τὸ ζήτημα τῆς ἐκτάσεως τοῦ οἰκοπέδου Φίνλαῦ λαβόντες ὡς βάσιν τὴν πρώτην ἀναφορὰν αὐτοῦ, ἐν ᾗ ὡρίζετο μικρότερον τὸ ἐμβαδόν· τὸ δὲ τῆς ἀξίας τοῦ οἰκοπέδου ἔλυσαν λαβόντες ὡς βάσιν τὴν τιμὴν εἰς ἣν ἀντεζημιώθησαν οἱ ἰδιοκτῆται ἄλλων παρακειμένων γηπέδων, ὥρισαν δὲ τὸ εἰς τὸν Φίνλαῦ ὀφειλόμενον εἰς δραχμὰς 9000. Διὰ τὸν ἐν τῷ Ἀχελώῳ λῃστευθέντα πλοίαρχον, ἡ πρεσβεία εἶχε ζητήσει ἀποζημίωσιν ἐκ πέντε χιλιάδων δραχμῶν. Ἦτον ἀνάξιον διαπραγματεύσεων νὰ ζητηθῇ ἡ ἐλάττωσις τοιούτου ποσοῦ, ἂν καὶ ἠδύνατο ἐπιτυχῶς νὰ γίνῃ διὰ τοῦ ὑν Κεφαλληνίᾳ Προξένου.

Κατόπιν τῶν διαπραγματεύσεων τούτων, ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς ἤτησε παρὰ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου πίστωσιν 35000 δραχμῶν πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν ἀπαιτήσεων τῆς ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως. Ἀλλ' ἐν τῷ Συμβουλίῳ τὸν ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸν ἀντετολιτεύετο ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν Λ. Κρεστενίτης, καὶ τοῦτον ἀτυχῶς ἠκολούθει ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν κ. Βάλβης. Ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς ἀποτυχίας τοῦ Γλαράκη, ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἐπὶ διαφόροις προφάσεσιν ἠρνεῖτο ἐπὶ ὁλόκληρον μῆνα τὴν σύνταξιν τοῦ συμβολαίου τῆς διαιτησίας. Μετὰ ταῦτα ἐξήγησε τὴν ἀξίωσιν νὰ ὑποβληθῇ αὐτῷ ἡ ἀπόφασις τῶν διαιτητῶν πρὸ τοῦ δημοσιευθῇ, καὶ ἐπὶ τέλους ἀπήτησε νὰ γίνῃ συζήτησις ἐνώπιον τῶν διαιτητῶν, διορίσας ἐπὶ τούτῳ δικηγόρον τοῦ δημοσίου τὸν πρώην Πρωτοδίκην Ἰω. Ταμπακόπουλον, τότε βουλευτὴν Μαντινείας. Οἱ διαιτηταὶ, καίτοι πρὸ δύο μηνῶν ἔχοντες συντεταγμένην τὴν ἀπόφασιν αὐτῶν, ἦσαν ἠναγκασμένοι νὰ περιμένωσι τὴν ἀγόρευσιν τοῦ δικηγόρου τοῦ δημοσίου, ὅστις ἀνέβαλλε τὴν ἐμφάνισιν αὐτοῦ ἀπὸ ἑβδομάδος εἰς ἑβδομάδα καὶ ἀπὸ μηνὸς εἰς μῆνα, ἄχρις οὗ ἡ ἀγγλικὴ πρεσβεία παρατηρήσασα ὅτι ἀναξίως ἐνεπαίζετο ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν τοῦ Βασιλέως Ὄθωνος, προσεκάλεσε τὴν ἀποστολὴν τοῦ ἀγγλικοῦ στόλου ὑπὸ τὸν Πάρκερ, τὴν σύλληψιν τῶν ἐμπορικῶν μας πλοίων ἀποσταλέντων εἰς Μελίτην ἵνα πωληθῶσι πρὸς ἀποζημίωσιν τοῦ Πατζιφίκου καὶ τοῦ Φίνλαῦ, τὸν ἀποκλεισμὸν τῶν λιμένων Πειραιῶς, Σύρου, Πατρῶν, καὶ τὴν ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τῆς καταδρομῆς τοῦ ναυτικοῦ μας διὰ τῆς ἀποτίσεως 1,600 (ἂν δὲν ἀπατῶμαι) χιλιάδων δραχμῶν, καὶ τοῦτο χάριν τῆς μεσολαβήσεως τῆς γαλλικῆς Κυβερνήσεως.

Καὶ ἓν ἀστεῖον εἰς ἐπίμετρον. Ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει τοῦ ἀγγλικοῦ στόλου, πάντες οἱ πολιτευόμενοι ἐτέθησαν εἰς κίνησιν, ἵνα μάθωσι τὰ αἴτια τῆς διενέξεως· ἡ δὲ Κυβέρνησις οὐδὲν ἄλλο ἔγγραφον εἶχε νὰ ἐπικαλεσθῇ ὑπὲρ ἑαυτῆς, εἰμὴ τὸ ὑπόμνημα τοῦ κ. Γλαράκη. Παρ' αὐτοῦ ὁ Ἰωαν. Φιλήμων ἐζήτησεν ἀντίγραφον τοῦ ὑπομνήματος ἵνα καταχωρίσῃ ἐν τῷ Αἰῶνι. Ὁ δὲ Γλαράκης παρ ἐμοῦ ἐζήτησε περίληψιν, ἣν παρέδωκε τῷ Φιλήμονι. Ἐν αὐτῇ προέταξα σύντομον ἱστορικὸν, ἀναφέρων ὅτι Ὑπουργός τις ὑπέβαλε τῷ βασιλεῖ ἐπανειλημμένας ἐκθέσεις ὅπως ἐκδοθῇ Διάταγμα πρὸς παράδοσιν τῶν αἰτουμένων νήσων, καὶ ἡ ἐπιμονὴ τοῦ βασιλέως ἔσωσεν αὐτὰς ἀπὸ τῆς κατοχῆς τῶν ἄγγλων. Ὁ Φιλήμων ἰδίᾳ χειρὶ προσέθηκεν οὐκ ὀλίγας ὕβρεις κατὰ τοῦ Ὑπουργοῦ, ἀποκαλῶν αὐτὸν προδότην... Ὁ Κρεστενίτης γνωρίζων τὰ γενόμενα, προσεκάλεσε διὰ τῆς Ἐθνικῆς τὸν Αἰῶνα νὰ ἐξονομάσῃ τὸν προδότην Ὑπουργόν. Ὁ Φιλήμων ἔδραμε πρὸς τὸν Γλαράκην παρακαλῶν νὰ μάθῃ τὶς ἦτον ὁ Ὑπουργὸς ἐκεῖνος, ὅτε δ' ἔμαθεν ὅτι ἦτον ὁ Ζωγράφος, ἔδακνε τὰ χείλη, ἐδικαιολογεῖτο δὲ λέγων πρὸς τὸν Γλαράκην «ἀδελφὲ ἐπίστευα ὅτι ἦτο ὁ Τρικούπης, ποῦ νὰ φαντασθῶ ὅτι ἦτον ὁ φίλος μου Ζωγράφος;»

Διηγήθην ἄνευ σχολίων ἢ προκαταλήψεως τὰ γενόμενα. Ἕκαστος ἂς ἐξαγάγῃ οἷα θέλει διδάγματα ἐκ τῆς ἱστορίας.

Ι. Α. Τυπάλδος.

ΣΚΕΨΕΙΣ

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΠΩΛ ΔΕ ΚΟΚ

— Ἡδέα τῶν ἀγαπώντων ὄνειρα, εἶσθε βεβαίως ἰσάξια πρὸς τὰ τοῦ κατακτῆ τοῦ, τοῦ φιλοδόξου ἢ τοῦ αὐλικοῦ. Ἀφίνετε εἰς τὴν ψυχὴν ἡμῶν γλυκεῖαν μόνον ἔκλυσιν, ἐνῷ δὲ τὰ λοιπὰ πάθη διασείουσι τὰς αἰσθήσεις ἡμῶν καὶ καταβάλλουν τὴν διάνοιαν, τὰ ἐρωτικὰ ὄνειρα ἐξ ἐναντίας ἀναπαύουσιν ἡμᾶς εὐαρέστως ἀπὸ τῶν βιωτικῶν μόχθων.

—

Ὁ ἐραστὴς μανθάνων ὅτι ἀγαπᾶται, ἀκούει μόνον τὸν ἔρωτά του.

—

Ἐν ἡλικίᾳ εἰκοσιετοῦς ἐτῶν ἡ τρυφερὰ καρδία αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην τοῦ ἔρωτος, καὶ ἐν μέσῳ τῶν ἡδονῶν, τοῦ στροβίλου τοῦ κόσμου, ὑπὸ σμήνους λάτρεων περικυκλουμένη, αἰσθάνεταί τι κενὸν, αἰσθάνεται πίεσιν μυστικὴν ἧς τὸ αἴτιον τῇ εἶνε ἀνιστεάνεξήγητον.

—

Ἡ οἴησις ἐπιρρίπτει πέπλον ἐπὶ τῶν πλεονεκτημάτων ἡμῶν, τὸ κρύπτει ἀντὶ νὰ τὰ ἐπιδεικνύῃ, καὶ πάντοτε ὑποτίθενται ὡς μικρόνοες οἱ ἔχοντες τὸ ἐλάττωμα τοῦτο.

ΧΡΟΝΙΚΑ

Η ΕΥΦΥΙΑ ΤΩΝ ΚΟΡΑΚΩΝ

Κατὰ πᾶν ἔτος, ἀπὸ Νοεμβρίου μέχρις Ἀπριλίου περίπου, πλῆθος πολυποικίλων κοράκων, φαιῶν καὶ μαύρων (ἐκ τοῦ εἴδους τῶν κορωνῶν) ἐγκαθίστανται εἰς τι λίαν περιωρισμένον μέρος τοῦ ἐν Παρισίοις δάσους τῶν Βιγκεννῶν καὶ κατὰ μῆκος τοῦ ὁροπεδίου τῆς Γραβέλλης, ἰδίως δὲ πρὸς τὸ δάσος ἔνθα εὑρίσκεται τὸ ἐν Βιγκέννοις καθίδρυμα τῶν ἀναρρωνυόντων.

Οἱ σπουδασταὶ τῆς ἰατρικῆς ἔχουσιν ἐν τῷ δάσει τούτῳ κῆπον, ἐν μέσῳ τοῦ ὁποίου ἐτοποθέτησαν μέγαν κλωβόν.

Πρὸ δύο μηνῶν ἐκλείσθησαν ἐν τῷ κλωβῷ τούτῳ δύο συλληφθεῖσαι κορῶναι. Ἐπὶ μίαν ὥραν ἐρρίπτοντο ὁρμητικῶς ἐναντίον τοῦ δικτυωτοῦ τῆς εἱρκτῆς των. Κατηυνάσθησαν πολὺ ταχέως, καὶ ἔτρωγον εὐχαρίστως κρέας καὶ ἄρτον ριπτόμενα αὐταῖς, ἐδίψασαν δὲ ἐν τῷ κλωβῷ εἰρηνικῶς μετὰ τριῶν γλάρων.

Ἀπὸ τῶν πρώτων τῆς αἰχμαλωσίας αὐτῶν ἡμερῶν, κόρακες τοῦ αὐτοῦ εἴδους περιίπταντο τῶν πλησίον τοῦ κλωβοῦ δένδρων, ἐρχόμενοι ἐν ὥραις καθ' ἃς τὸ δάσος ἦτο ἔρημον καὶ ἐκβάλλοντες μικρὰς καὶ γλυκείας κραυγάς, ὁμοίας πρὸς τὴν φωνὴν τῆς κ λ ώ σ σ α ς καὶ ὅλως διαφορετικὰς τῶν συνήθων αὐτῶν διαπεραστικῶν κρωγμῶν.

Περιίπταντο δὲ καὶ αὐτοῦ ἔτι τοῦ περὶ τὸν κλωβὸν ἐδάφους πληθὺς ἐξ αὐτῶν, καὶ τὰ ἴχνη τῶν ποδῶν των ἐφαίνοντο κατόπιν καθαρῶς ἀποτετυπωμένα ἐπὶ τῆς χιόνος.

Ἐν τούτοις ὁ κηπουρὸς ὁ ἐπιφορτισμένος νὰ παρέχῃ τροφὴν εἰς τὰ ἐν τῷ κλωβῷ πτηνά, μετ' ἐκπλήξεώς του ἔβλεπε μετὰ παρέλευσιν μικροῦ διαστήματος, ὅτι ἐντός τινων ὡρῶν ἐξηφανίζετο ἡ μεγάλη ποσότης τοῦ ἄρτου καὶ κρέατος ἅτινα εἰσῆγεν ἐν τῷ κλωβῷ. (Ἀνὰ πᾶσαν δευτέραν ἡμέραν δύο χιλιόγραμμα ἱππείου κρέατος καὶ τέσσαρα μεγάλα τεμάχια ἄρτου διὰ δύο κόρακας καὶ τρεῖς γλάρους !).

Ὑποπτευθέντες τὴν εἰσβολὴν ποντικῶν, ἔρριψαν ἐν τῷ κλωβῷ τὴν τροφὴν καὶ εἶτα ἀποσυρθέντες εἰς κρύπτην, παρεμόνευσαν ὅπως ἴδωσι τί συνέβαινε.

Μετὰ παρέλευσιν μιᾶς περίπου ὥρας οἱ παραφυλάττοντες ἔβλεπεν πρὸ αὐτῶν θέαμα ὄντως παραδοξότατον.

Οἱ κόρακες προσήρχοντο κατὰ μικρὰς ὁμάδας περὶ τὸν κλωβόν, ἐκπέμποντες τὰς μικρὰς των κραυγὰς ἃς ἀνεφέρομεν. Τότε οἱ αἰχμάλωτοι κόρακες ὥρμων καὶ ἐλάμβανον ἀπὸ τοῦ ἐδάφους τεμάχια ἄρτου καὶ κρέατος, καί, πλησιάζοντες τὰς κιγκλίδας, ἑπέρων ἔξωθεν αὐτῶν τὸ ράμφος ἵνα παράσχωσιν εἰς τοὺς ὁμοφύλους των τὰ τεμάχια, ἅτινα ἐκεῖνοι κατεδρόθιζον ἀπλήστως. Εἶτα, ἐπιστρέφοντες ἐν μέσῳ τοῦ κλωβοῦ, ἐλάμβανον ἄλλα πάλιν τεμάχια ἵνα ἐπαναλάβωσι τὸ αὐτό.

Τοῦτο ἐξηκολούθει καθ' ἑκάστην, πλείστοι δὲ ἐγένοντο μάρτυρες αὐτοῦ τοῦ θεάματος.

Τί νὰ σκεφθῇ τις !

Ὅτι, ἀφ' ἑνὸς, οἱ αἰχμάλωτοι κόρακες, βλέποντες ἑαυτοὺς ἐν ἀφθονίᾳ, ἐσκέπτοντο ὅτι ἠδύναντο καὶ ὤφειλον εἰς βάρος τῶν τροφοδοτούντων αὐτοὺς, νὰ τρέφωσιν ὅλους τοὺς ὁμοφύλους των.

Ὅτι, ἀφ' ἑτέρου, οἱ ὁμοφυλοί των, δυσκόλως εὑρίσκοντες τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἐν μέσῳ τοιούτου ψύχους καὶ γνωρίζοντες τὴν καλὴν καρδίαν τῶν ἐν τῷ κλωβῷ κεκλεισμένων, εὑρίσκουσι φυσικώτατον τὸ νὰ δεῖχνωνται τὸ περίσσευμα τῆς τροφῆς ἐκείνων.

Φαίνεται ὅτι οἱ κόρακες οὗτοι εὐχαρίστως ὑπερασπίζουσιν ἀλλήλους. Ὅτε ὁ κηπουρὸς μετέβη ὅπως ἀπελευθερώσῃ τῆς παγίδος μίαν τῶν κορωνῶν ἐκπέμπουσαν κραυγὰς ἀπελπιστικὰς, παρετήρησεν εἰς ἀπόστασιν 10 ἕως 15 μέτρων ἄνωθεν τῆς κεφαλῆς του πεντηκοντάδα κορωνῶν περιίπταμένων καὶ σκοπουσῶν προφανῶς νὰ τὸν ἐκφοβίσωσι διὰ τῶν φοβερῶν αὐτῶν κραυγῶν καὶ τῆς ἀπειλητικῆς των πτήσεως. Τὸν συνώδευσαν οὕτω πῶς εἰς ἀπόστασιν ὁδοῦ 250 περίπου μέτρων.

Ὅλοι, τέλος, οἱ κόρακες οὗτοι φαίνονται ἀγαπώμενοι πολύ. Οὐδέποτε βλέπει τις αὐτοὺς μόνους, ἀλλὰ πάντοτε κατὰ μικρὰς ὁμάδας, ἀπερχομένους εἴτε πρὸς τροφὴν εἴτε πρὸς θέρμανσιν εἰς τόπον εὐήλιον. Τῆς νυκτὸς ἐπερχομένης, τινὲς τούτων, οἱ μᾶλλον ἀξιοσέβαστοι, ἀναμφιβόλως ἀνέρχονται ὅπως εἰσδύσωσιν εἰς τὰ μεγαλείτερα τῶν δένδρων. Ἐκπέμπουσι κράυγὰς ὀξείας, καὶ πάραυτα οἱ ἄλλοι ἔρχονται ἐν συμπλέγματι ὅπως συγκεντρωθῶσι περὶ αὐτοὺς ἐπὶ τῶν κλάδων, οἵτινες οὕτω πληροῦνται κοράκων.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ

Ο ΥΠΕΡΒΟΛΙΚΟΣ

(Ἐκ τῶν τοῦ Ἀλφρέδου δὲ Μυσσὲ)

—

Ὁ Ἰσίδωρος δὲν στερεῖται ἱκανότητος· ὅ,τι πρὸς ἐπιτυχίαν ἀπαιτεῖται, τὸ κατέχει· καὶ ὅμως οὐδέποτε ἐπιτυγχάνει τι. Εἰς πᾶν ὅ,τι πράττει, ἐνεργεῖ μετά τινος ὑπερβολῆς· θέλει πάντοτε νὰ ἦνε κατά τι ἀνώτερος ἑαυτοῦ.

Ὁ καρδινάλιος δὲ Ρέτζ, ὁμιλῶν περὶ τοῦ Κονδὲ, τὸν χαρακτηρίζει ὡς μὴ πράττοντα ἰσάξια ἑαυτοῦ· τοῦ Ἰσιδώρου ἡ ἀξία ὑπερεκχειλίζει ἐν ταῖς πράξεσί του· ὁμοιάζει πρὸς ποτήριον καμπανίτου ὅστις τοσοῦτον ἀφρίζει ὥστε μεταβάλλεται ὅλος εἰς ἀφρὸν καὶ οὐδὲ σταγὼν οἴνου μένει εἰς τὸν πυθμένα.

Εὑρίσκει μίαν εὔμορφον λέξιν καὶ, προσπαθῶν ἐξ αὐτῆς νὰ παραγάγῃ τέσσαρας, ἀφανίζει τὴν ἐννοιάν της.

Σᾶς εἶδε τρὶς εἰς τὸν χορὸν ; κατέστησε οἰκεῖός του. Μία ἀμυχὴ ἐπὶ τοῦ δακτύλου εἶνε δι' αὐτὸν μοναδικὸν μαρτύριον.

Καὶ μὴ νομίσητε ὅτι παίζει κωμῳδίαν· προσπαθῶν καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις νὰ ἐκταθῇ, μηκύνεται καὶ πλατύνεται, πρὸς βλάβην ὅμως τοῦ φορέματός του, ὅπερ σχίζεται καὶ διαρρήγνυται ἀνὰ πᾶσαν στιγμήν.

Η ΕΥΜΕΤΑΚΟΜΙΣΤΟΣ ΟΙΚΙΑ

Πλησιάζει ἡ στιγμὴ καθ' ἣν τὰ κτίρια θὰ μεταφέρωνται μετὰ τῆς αὐτῆς εὐκολίας μεθ' ἧς καὶ τὰ ἔπιπλα, οἱ δὲ ἀχθοφόροι, ἀφοῦ μετεκόμισαν τὰς τραπέζας, τὰ ἐρμάρια καὶ τὰ δέματα, θ' ἀκούωνται λέγοντες, ἐν ᾧ συνάμα θὰ ῥίπτωσιν ἓν βλέμμα κύκλῳ των : « Τί ὑπολείπεται ἀκόμη, κύριε, νὰ μεταφέρωμεν ; Ἀ ! τὴν οἰκίαν ! » Καὶ δὲν εἶνε τοῦτο ποσῶς φαντασιοκοπία. Αἱ ἐφημερίδες τῆς Λυώνος δημοσιεύουσιν ἀπό τινων ἡμερῶν γνωστοποίησιν ὁμίλου μηχανικῶν τῶν σιδηροδρόμων, οἵτινες συνέστησαν ἑταιρίαν σκοποῦσαν τὴν κατασκευὴν εὐμετακομίστων οἰκιῶν. Ἤρχισαν μάλιστα νὰ ἔρχωνται εἰς διαπραγματεύσεις μετ' ἰδιοκτητῶν οἰκοπέδων, πρὸς ἔναρξιν πραγματοποιήσεως τοῦ σχεδίου των. Οὐδὲν κοινοποιοῦσι περὶ τοῦ τύπου ὃν ἔχουσιν ὑπ' ὄψιν, ἀλλ' ὁμιλοῦσι περὶ αὐτοῦ, ὡς εὐκόλως ἐννοεῖ τις, μετ' ἄκρας σοβαρότητος καὶ ἐπιδιώκουσι νέον σύστημα πρακτικῆς, ὡς πρὸς τὰς οἰκοδομάς.

Ἀπέχοντες τοῦ ν' ἀναδράμωμεν εἰς τὰ ἄντρα τῶν τρωγλοδυτῶν, ὧν διαδοχοὶ δύναταί τις νὰ βλέπῃ τὴν σήμερον ἔτι ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, δὲν ἐννοοῦμεν εἰμὴ δύο καὶ μόνα εἴδη οἰκιῶν : τὴν ἐπὶ θεμελίων ἐκτισμένην οἰκίαν, τὴν μὴ μετακινουμένην τῆς θέσεώς της ἄλλως ἢ ἐὰν κρημνισθῇ· καὶ ἀφ' ἑτέρου, τὴν τροχήλατον οἰκίαν τὸ κατὰ τὰ μᾶλλον καὶ ἧττον κατοικήσιμον ὄχημα τοῦ πλάνητος, τῶν περιερχομένων τοὺς διαφόρους τόπους χωρὶς οὐδαμοῦ νὰ ἐγκαθίστα-ται ὁριστικῶς. Ζῶμεν ἐν τούτοις τὴν σήμερον ἐν ἐποχῇ καθ' ἣν οἱ ἄνθρωποι οὔτε ἐξ ὁλοκλήρου μόνιμοι εἶνε εἴς τι μέρος, οὔτε καταδεδικασμένοι διὰ βίου εἰς ζωὴν πλάνητα· δὲν εἶνε ὅθεν ἀδύνατον τὸ ν' ἀνταποκριθῇ εἰς τὴν ἀνάγκην ταύτην νέου συρμοῦ διαίτημα, μὴ ὑποκείμενον εἰς ἀένναον κίνησιν. Τὸ πρᾶγμα δὲν εἶνε μὲν ἁπλοῦν, ἀλλ' ἐν τῇ σημερινῇ προόδῳ τῆς βιομηχανίας δὲν εἶνε χίμαιρα τὸ νὰ φανταστῶμεν οἰκίας πρὸς ἃς οὐδὲν κοινὸν ἔχει ὁ τέκτων, ἀλλὰ διὰ τὴν οἰκοδομὴν τῶν ὁποίων ἤρκεσαν τὸ ξύλον καὶ τὸ μέταλλον καὶ τὰς ὁποίας, ὡς τὰς σιδηρᾶς κλίνας, συνδέει τις καὶ ἀναλύει εὐκόλως καὶ μεθοδικῶς. Τὸ πρᾶγμα ἐγένετο ἤδη ἐπὶ πολλῶν εὐχερῶν ἱδρυμάτων, δύνανται δὲ νὰ πραγματοποιηθῇ καὶ ἐπὶ οἰκίας.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους προσκόλλησιν αὐτῆς καὶ τὸν κίνδυνον τοῦ ν' ἀνατραπῇ ὑπὸ καταιγίδος, ἐκτὸς τοῦ ὅτι δύναταί τις νὰ προτιμήσῃ κατ' ἐκλογὴν θέσιν μᾶλλον ἢ ἧττον ὀχυρὰν, δὲν ἀπαιτοῦνται ἀφ' ἑτέρου ἄλλαι ὑπόγειοι προφυλαξεις εἰμὴ ἡ ἐπὶ τῆς οἰκίας παροχὴ ἰσορροπίας, ἀπαραλλάκτου πρὸς τὴν τοῦ πύργου Ἄϊφελ. Ὑπολείπεται φυσικῶς νὰ ἐξετασωμεν τὰ πρότυπα τῶν νέου τούτου εἴδους οἰκιῶν καὶ τὴν τιμήν αὐτῶν.

Διὰ τοῦ μέσου τούτου ἀπαλλασσεταί τις τῆς πληρωμῆς τῶν καταθλιπτικῶν ἐνοικίων, ἐν ᾧ ἀφ' ἑτέρου ὑπαλληλοι καὶ ἄλλοι ταξειδιῶται δὲν ἔχουσι ν' ἀνησυχῶσιν ἐκ τῶν προτέρων περὶ τοῦ ἄν θὰ εὕρωσιν οἴκημα εὐκόλως ἢ ὄχι εἰς τὸ μέρος ἔνθα μεταβαίνουσι· Καὶ ἔπειτα, πόσα ἄλλα πλεονεκτήματα παρέχουσιν αἱ φορηταὶ οἰκίαι ! Καταπιεζόμεθα εἰς τὴν μίαν πόλιν ὑπὸ δεινῆς ὑπερτιμήσεως, ἐν ᾧ εἰς ἄλλο πλησιόχωρον μέρος ὑπάρχει εὐθηνία καταπληκτική ; μὲ τὴν φορητὴν ἡμῶν οἰκίαν, ἐπὶ τῇ ἐλαχίστῃ κρίσει, ἀποχαιρετῶμεν τὴν πόλιν. Εὑρίσκομεν νοσηρὰν τὴν ἀτμόσφαιραν τῆς περιοχῆς ἐν ᾗ ἡ οἰκία ἡμῶν κεῖται; ἀφοῦ ἡ οἰκία ἡμῶν δὲν εἶνε εἰμὴ ἔπιπλον, τὴν μετακομίζομεν ἀλλαχοῦ, ἀφίνοντες ἐλεύθερον τὸ γήπεδον ὃ κατεῖχε μέχρι τοῦδε.

Σημειωτέον ὅτι ἡ φορητὴ οἰκία θὰ καταστῇ γεγονὸς ἀξιοσημείωτον διὰ τὴν ἱστορίαν τῶν μεταναστεύσεων, μέλλουσα νὰ ἐξασκήσῃ μεγάλην ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, καὶ οἱ καλοὶ μηχανικοὶ οὐδὲ κἂν ἐφαντασθήσαν ὅτι διὰ τῆς ἀνωτέρω εἰδήσεώς των ἦν τόσον ἁπλῶς προεκήρυξαν, προσιωνίζεται καὶ τὸ τέλος ἑνὸς κόσμου.

ΦΑΝΤΑΣΤΙΚΑΙ

ΕΝΘΥΜΗΣΕΙΣ

(Διήγημα ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ)

(Συνέχεια καὶ τέλος.)

—

Ὁ Ἐρνέστος συνήθιζε νὰ ἐγείρηται πάντοτε πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ Ἡλίου, ἐν μέσῳ ὅμως τῆς παραχῆς ἣν φέρουσι πάντοτε εἰς τὰς οἰκογενείας τὰ τοιαῦτα συμβάντα, ἡ ἐννάτη ὥρα ἐσήμανε, καὶ δὲν παρετηρήθη ὅτι δὲν εἶχεν ἔτι ἐγερθῇ· ἀλλ' ἡ ὑπηρέτρια διαβαίνουσα τυχαίως πρὸ τῆς κλίμακος, ἐνόμισεν ὅτι ἤκουσε φωνὰς καὶ λυγμοὺς· ἔτρεξε καὶ εὗρε τὸ δυστυχὲς παιδίον ἐξηπλωμένον ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ κλαῖον· ἠθέλησε νὰ καταβῇ ὑπὸ τῆς κλίνης του, ἀλλ' οἱ πόδες του δὲν ἠδυνήθησαν νὰ τὸ βαστάσωσιν· τρὶς ἐδοκίμασαν νὰ τὸ στήσωσι καὶ τρὶς κατεκάθησεν.

Ἐφ' ὅσον διήρκεσε ἡ ἐμιλία αὕτη, ὁ ἱερεὺς δὲν προέφερεν οὔτε λέξιν, εἶτε φοβούμενος μήπως, ἀναμιγνυόμενος εἰς τὰς δεισιδαίμονας ταύτας διηγήσεις, προσβάλῃ τὸν χαρακτῆρα ὃν ἦτο περιβεβλημένος, εἴτε παραδιδόμενος εἰς ἄλλας σκέψεις, ἐξηκολουθεῖ ἔχων τοὺς ὀφθαλμούς του προσηλωμένους ἐπὶ τὴν ἑστίαν, καὶ ὅσον ἡ ὥρα προυχώρει, τοσοῦτον ἡ κατήφεια ἣν παρετηρήσαμεν ἐπὶ τοῦ προσώπου του μετεβάλλετο εἰς φοβερὰν ἀνησυχίαν. Αἱ κόραι τῶν ὀφθαλμῶν του ἐφαίνοντο ὀπισθοδρομοῦσαι εἰς τὸ ἐνδότατον μέρος, καὶ ἐσπιθηροβόλουν ζωηρῶς· ἡ ἀναπνοή του ἐξήρχετο τοῦ στήθους του σπασμωδικῶς ὡς ὑπὸ τοῦ ῥίγους τοῦ πυρετοῦ. Τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ὁ στρατιωτικὸς ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν νὰ μεταβῇ εἰς τὴν κλίνην του, ὁ ἱερεὺς ἰδὼν ἡμᾶς ἅπαντας ἐγειρομένους, ἔρριψε πρὸς τὴν στέγην ἀπελπισίας βλέμμα ὡς ὁ αἰσθανόμενος τὴν ὥραν τῆς ἀγωνίας του προσεγγίζουσαν.

Μὲ ὡδήγησαν εἰς τὸ δωμάτιόν του καὶ κατεκλίθην· ἀλλὰ τὰ διάφορα διηγήματα ἃ εἶχον ἀκούσει, ἔμειναν κεχαραγμένα ἐν τῷ πνεύματί μου καὶ ματαίως ἐπειράθην νὰ κοιμηθῶ. Αἱ ἀκτῖνες τῆς Σελήνης πληροῦσαι τὸ δωμάτιόν μου λάμψεως ὁμοίας πρὸς τὴν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν λαμπάδων, διήρχοντο διὰ τῶν κεκλεισμένων βλεφάρων μου· ἔβλεπον μεταβαίνοντας τὸν ἄνθρωπον τῶν δικῶν, τὸν στρατιώτην Δουφαῖξ, τὸ παιδίον συρόμενον ἐπὶ τῶν χειρῶν του, ἅπαντας ὠχροὺς, πελιδνοὺς, συνωδευομένους ὑπὸ τῶν μυστικῶν πνευμάτων τῶν προεσταμένων τῆς ζωῆς των. Ὅτε ἤνοιγον τοὺς ὀφθαλμούς, τὰ ἀντικείμενα δυσδιακριτα καὶ συγκεχυμένα μοὶ παρουσιάζοντο· αἱ ἐπὶ τῶν τοίχων φαινόμεναι μαῦραι σκιαὶ, παρίστανο ἐν τῇ φαντασίᾳ μου ὡς λαμβάνουσαι ἀνθρωπίνους μορφὰς, ἃς ἔβλεπον ἐμψυχουμένας βαθμηδὸν καὶ λαμβανούσας φυσιογνωμίας ἀλλοκότους· ἐν μέσῳ δὲ τούτων, εὑρίσκετο πάντοτε τὸ σπασμωδικὸν πρόσωπον τοῦ νέου ἱερέως. Ἡ σιγὴ ἦτο βαθεῖα. . . . . αἴφνης ἀκούω ἀντηχοῦν πλησίον μου πένθιμον ᾆσμα ! ἐνόμισα ὅτι ἤμην τὸ θῦμα φρικώδους ἐφιάλτου καὶ ἀνυψώθην ἐπὶ τῆς κλίνης μου τεταραγμένος καὶ τρίβων τοὺς ὀφθαλμούς· ἀλλ' ἡ αἴσθησις τῆς πραγματικότητος ηὔξησεν ἔτι τὸν τρόμον μου. Εὔηχος φωνὴ ἦχε τῷ ὄντι τονίσει πλησίον μου τὴν κλαυθμηρὰν τοῦ **De profunpis** μουσικήν, Ἂν ἐφρίξατε ἐνίοτε ἀκούοντες ν' ἀνελίσσωνται ὑπὸ τοὺς κατηχῶν θόλους Ἐκκλησίας τινὸς τὰς λυπηρὰς ταύτας φωνὰς τῶν τεθνεώτων, κρίνατε ὁποίαν ἐντύπωσιν ἔδει νὰ γεννήσωσιν ἐγειρόμεναι οὕτω ἐν μέσῳ τῆς σιγῆς τῆς νυκτός ! Τὸ **De profundis** διεδέχθη τὰ **Dies irae** ! Ἡ

φωνή ἐγίνετο μᾶλλον καὶ μᾶλλον εὔηχος, ὡς ἐξερχομένη ἐκ στήθους βαθμηδὸν εὐρυνομένου. Τοὺς σοβαροὺς καὶ ἐπισήμους ὡς τὴν αἰωνιότητα τόνους διεδέχθησαν σπαράσσοντες ὁλολυγμοὶ ψυχῆς οἱονεὶ ἀγωνιώσης! μέλις ἐτελειοῦτο στροφή τις, ἄλλη ἀνεφύετο· ἤκουον μ' δυνάμενος νὰ κινηθῶ. Μετ' ὀλίγον ἤκουσα ἀνοιγομένην θύραν τινα, ἔπειτα ἄλλην, μίαν τρίτην, καὶ βήματα ἀντηχοῦντα ἐν τῷ διαδρόμῳ· ἐψιθύριζον, ἠρώτων ὁ εἷς τὸν ἄλλον:

Ἐν τῷ δωματίῳ τούτῳ εἶνε. — Ὄχι, ἐν τούτῳ.— Ὁ ἱερεὺς εἶνε, ἔλεγεν ὁ ὑπηρέτης, οὗ τὴν φωνὴν ἀνεγνώρισα. Ἀνέπνευσα, κατῆλθον αὖθις εἰς τὴν σφαῖραν τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων. Ἠγέρθην καὶ καλυφθεὶς διὰ μανδύου ἐξῆλθον τοῦ δωματίου μου· ὀκτὼ ἢ δέκα πρόσωπα ἡμίγυμνα, ἄνδρες, γυναῖκες, ἔκπληκτοι ἵσταντο πρὸ τῆς θύρας τοῦ ἱερέως. — Εἶνε ὑπνοβάτης, ἔλεγεν ὁ εἷς. — Νομίζει ὅτι εὑρίσκεται εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἀπεκρίνετο ὁ ἄλλος. Πρέπει νὰ τὸν ἐξυπνήσωμεν. Κύριε Ἐφημέριε! Κύριε! . . . . ἀλλὰ τὸ ἄσμα ἠκολούθει πάντοτε. — Πρέπει ν' ἀνοίξωμεν τὴν θύραν.— Πῶς νὰ τὴν ἀνοίξωμεν; εἶνε κεκλεισμένη ἐσωτερικῶς. — Πρέπει νὰ τὴν θραύσωμεν διὰ λακτισμάτων· δὲν εἶνε δυνατὸν ν' ἀκούωμεν ἐφ' ὅλης τῆς νυκτὸς τὸ στυγερὸν τοῦτο ἄσμα. — Ἀλλ' ὁ γέρων καὶ ὁ στρατιωτικὸς παρετήρησαν ὅτι ἦτο λίαν ἐπικίνδυνον νὰ μεταχειρισθῶσι τοιοῦτο μέσον, καὶ ὅτι εἶδον ὑπνοβάτας νὰ παραφρονήσωσιν, ἀφυπνιζόμενοι ἀπερισκέπτως διὰ τρόπου τοσοῦτον βιαίου· ἀπεφάσισαν ὅθεν ν' ἀφήσωσι τὸν Ἐφημέριον νὰ θάψῃ τὸν νεκρόν του ἡσύχως, καὶ ἐπεστρέφομεν ἕκαστος εἰς τὴν κλίνην του, οἱ μὲν γελῶντες οἱ δὲ βλασφημοῦντες.

Τὸ πένθιμον ἄσμα διήρκεσε μέχρι τῆς πρώτης λάμψεως τῆς ἡμέρας, ὅτε ἐπειράθηνναι κοιμηθῶ, ἀλλὰ ματαίως· ἀνηγέρθην οὐδόλως κοιμηθείς. Ἤμην μόνος ἐν τῷ ἐστιατορίῳ ὅτε εἰσῆλθεν ὁ ἱερεὺς· ἦτο τόσον ὠχρὸς, ὑπῆρχε τοσοῦτος μόχθος ἐπὶ τοῦ προσώπου του, τὸ σῶμα του ἦτο τόσον κατακεκομμένον, ὥστε οὐδεὶς εἶχε τὴν ψυχὴν νὰ τῷ ὁμιλήσῃ. Ἐρρίφθη μᾶλλον, ἢ ἐκάθησεν ἐπί τινος καθέδρας, καὶ ἐζήτησε νὰ τῷ ἑτοιμάσωσι πρόγευμα. Τὸν παρετήρησα μετὰ τῆς συμπαθείας ἐκείνης ἣν ἐμπνέει ἡ ὀδύνη· εἶδεν ὅτι τὸν παρετήρουν, καὶ τὰ βλέμματά του διετμήθησαν πολλάκις ὑπὸ τῶν ἰδικῶν μου.— Ὑποτίθημι, εἶπε μετὰ λυπηροῦ μειδιάματος τὸ αἴτιον τῆς προσοχῆς σᾶς, καὶ δέχθητε τὰς εὐχαριστίας μου διὰ τὸ ἄσθημα ὅπερ σᾶς ἐπιβάλλει τὴν σιγήν. Τὸ δωμάτιόν σας, ἂν δὲν λανθάνωμαι, ἦτο πλησίον τοῦ ἰδικοῦ μου καὶ πιθανῶς σᾶς ἐξύπνησα. Ἰδοὺ πρὸ ἓξ μηνῶν ζῶ οὕτως, ἐξηκολούθησεν· ἀλλ' ἡ ὕπαρξις αὕτη μοὶ εἶναι ἀνυπόφορος καὶ παρακαλῶ τὸν Θεὸν νὰ μὲ ἀφαιρέσῃ ὅσον τάχιστα ἐκ τοῦ κόσμου τούτου, καὶ δάκρυα ἔρευσαν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν του.

Τότε μοὶ διηγήθη μετὰ συγκινητικῆς φωνῆς καὶ ἁπλότητος τὰ περιστατικὰ τὰ γεννήσαντα ἐν αὐτῷ τὸ σκληρὸν τοῦτο πάθος. Εἶχε διορισθῆ Ἐφημέριος τοῦ Σ... εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν ὁ τόπος ἐνήργει μεγάλην φθορὰν εἰς τὰ πέριξ· ὁ τρόμος τῶν χωρικῶν ἦτο τοιοῦτος, ὥστε οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἤθελε νὰ πλησιάσῃ τοὺς ὑπὸ τῆς θανατηφόρου νόσου προσβεβλημένους. Οἱ συγγενεῖς ἔφευγον τοῦ ἀσθενοῦς τὸ προσκεφάλαιον, ἐγκαταλείποντες αὐτὸν ἄνευ βοηθείας εἰς τὰς βασάνους τῆς ἀγωνίας του. Ὁ Δῆμος Σ... εἶχε προφυλαχθῆ ἕως τότε, ἀλλ' αἰφνηδίως προσεβλήθη νεᾶνις τις ὑπὸ τοῦ τρομεροῦ τούτου δεινοῦ· οἱ ἀδελφοὶ καὶ αἱ ἀδελφαί της ἀντὶ νὰ περιβάλλωσιν αὐτὴν διὰ τῶν περιποιήσεών των, εἶχον φύγει ἐγκαταλείψαντες αὐτὴν εἰς τὴν τύχην της, ὅτε ὁ Ἐφημέριος εἰδοποιηθεὶς, μετέβη ἀμέσως παρὰ τῇ πασχούσῃ, καὶ ἐπὶ τρεῖς κατὰ συνέχειαν ἡμέρας δὲν ἐγκατέλειψεν αὐτήν, ἀλλὰ τῇ ἐπεδαψίλευε τὰς προθυμοτέρας περιποιήσεις. Δὲν ἔβλεπε κατὰ πρώτην φορὰν ἀποθνήσκοντα· ἀλλὰ δὲν εἶχεν ἔτι ἴδει τὴν πάλην σώματος νεανικοῦ καὶ πλήρους ῥώμης κατὰ τοῦ θανάτου, οὔτε τοὺς σπασμοὺς, τοὺς ὀδόντας βρύχοντας, καὶ τὴν διαδοχικὴν φθορὰν τῶν χαρακτήρων κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἀγωνίας· οὐδεμία τῶν λυπηρῶν ἐκείνων συγκινήσεων τῷ ὑπεξέφυγε· τοσοῦτον συνεκινήθη, ὥστε ἐχρήσατο ταῖς δυνάμεσί του πάσαις ὅπως ἐκτελέσῃ τὴν εὐγενῆ ταύτην ἀποστολήν του μέχρις ἐσχάτων, καὶ ἔπεσε λειπόθυμος ἅμα ἡ ἀσθενὴς ἀφῆκε τὴν τελευταίαν πνοήν.

Ἀλλὰ τὸ ἔργον του δὲν ἦτο τετελεσμένον· οὐδεὶς ἤθελε νὰ ἐγγίξῃ τὸ πτῶμα, καὶ ἠναγκάσθη νὰ περικαλύψῃ αὐτὸ ἰδίαις χερσὶ διὰ τοῦ ἐνταφίου, καὶ τὸ κατα-θέσῃ εἰς τὸν τάφον. Ἐφ' ὅσον διήρκεσεν ἡ ἐργασία αὕτη, ἡ φαντασία του δὲν ἔλαβε τὸν ἀπαιτούμενον καιρὸν ν' ἀναλύσῃ τὸ φρικῶδες τῶν τρομερῶν τούτων λεπτομερειῶν· ἀλλ' ὅταν ἐπιστραφεὶς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν παρεδόθη ὀλίγας στιγμὰς εἰς τὰς σκέψεις του, ἐν ᾧ ὁ ψάλτης ἔψαλλε τοὺς πενθίμους στίχους, πᾶσαι αἱ πρὸ τριῶν ἡμερῶν συγκινήσεις συνεκεντρώθησαν, οὕτως εἰπεῖν, εἰς μίαν καὶ μόνην συγκίνησιν· τὰ μέλη του ἔφριξαν, αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς του ὀρθώθησαν, καὶ ἡ φωνή του ἐξέφρασε τόσον καλῶς τὸν τρόμον τῆς ψυχῆς του, ὥστε ἅπαντες οἱ παρευρισκόμενοι ἐγονυπέτησαν ἐπὶ τῶν μαρμάρων τῆς Ἐκκλησίας, ὅταν ἤρχισε νὰ ψάλῃ τὸ **De brofuntis.**

Τὴν νύκτα, ὁ τρόμος οὗτος τὸν κατέλαβεν εἰς τὸν ὕπνον του καὶ τὸ **De profundis** ἐτάραξε πρώτην φορὰν τὴν σιγὴν τοῦ σκότους. Τὴν ἀκόλουθον καὶ τὰς ἑπομένας νύκτας τὸ αὐτὸ ἐπανελήφθη. Πᾶν ὅ,τι μετεχειρίσθη πρὸς θεραπείαν μου προσέθηκε μετὰ φωνῆς ἀπηλπισμένης, ἀπέδη ματαιον· ἔπρεπε νὰ μὲ καταδικάσωσιν εἰς αἰωνίαν ἀγρυπνίαν. Τὸ ἄσμα τοῦτο οὐ μόνον τὸ ἤδη ἀσθενὲς στῆθος μου μᾶλλον ἐξαντλεῖ, ἀλλὰ καὶ αἱ σκηναὶ ἃς μοὶ ὑπενθυμίζει ἐκτείνουσιν ἐπὶ τοῦ πνεύματός μου νεφέλην λύπης, ἣν οὔτε τῆς ἡμέρας τὸ φῶς δύναται νὰ διαλύσῃ· ἐν ᾧ ἡ φωνή μου ᾄδει, ἅπασαι αἱ ἐπικήδειοι πομπαὶ ὧν ἐστάθην μάρτυς κατὰ διαφόρους ἐποχὰς, παρουσιάζονται ἐνώπιόν μου· βλέπω τὸ κενοτάφιον περικυκλούμενον ὑπὸ λαμπάδων, τὰ μελανὰ περικαλύμματα τοῦ ὁποίου φέρουσι λευκὰ καὶ χρυσᾶ κρανία ἐσταυ-

ρωμένα, καὶ ἄνθρωπον πενθηφοροῦντα, τοὺς παρευρισκομένους γονυκλινεῖς· βλέπω κατὰ σειρὰν πορευομένους μέλανας μοναχοὺς, γυναῖκας κεκαλυμμένας, σύνοδίαν ἄνευ τέλους!..... Ἀκούω ἐμὲ αὐτὸν ᾄδοντα καὶ ἔχω τινὰ βεβαιότητα ὅτι τὸ ἄσμα τοῦτο μὲ φονεύει, καὶ θέλω νὰ παύσω, καὶ δὲν δύναμαι· καὶ μὲ φαίνεται ὅτ' ψάλλω τὴν κηδείαν μου αὐτήν, καὶ ὅταν εἶμαι ἔξυπνος ἡ φωνή μου ἀντηχεῖ ἔτι ἐν τοῖς ὠσί μου· μοὶ φαίνεται ὅτι τὴν ἀκούω ταύτην τὴν στιγμὴν!.... Συσπῶν δὲ τὰς ὀφρῦς, ἐφαίνετο δίδων προσοχή, ὅπως ἀκούσῃ.— Αἱ ἡμέραι μου ἐπανέλαβε. δὲν εἶναι εὐτυχέστεραι τῶν νυκτῶν μου· ἐγείρομαι ἑκάστην πρωΐαν μᾶλλον κεκαμμένος ἢ ὅτε κατεκλίθην! παρατηρήσατέ με, μήπως δὲν φαίνομαι ὡς ἐξερχόμενος ἐκ μακρᾶς ἀσθενείας; μάτην πειρῶμαι ν' ἀποδιώξω τὴν ἡμέραν τὰς φρικώδεις ταύτας ἐνθυμήσεις αἵτινες μὲ στενοχωροῦσι. Τὸ ἑσπέρας μετ' ἀδημονίας μετρῶ τὰς ὥρας αἵτινες παρέρχονται, πλησιάζουσαι τὴν ὀλεθρίαν στιγμὴν, ἥτις θέλει μὲ φέρει εἰς τὴν κλίνην τῶν ὀδυνῶν! Χθὲς ἐν ᾧ ὡμιλεῖτε ἐκεῖ, ἐθεώρουν τὸ πλησιάζον τέλος τοῦ νυκτερεύματος, καὶ παρατηρῶν με ἠθέλατε μὲ ἴδει πολλάκις φρίσσοντα!!

Ἐστώπησε, καὶ ἔκλινε λυπηρῶς τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ στήθους· ἐπειράθην νὰ τῷ ἀποτείνω λόγους παρηγορητικοὺς καὶ τῷ ἐμπνεύσω τὴν ἐλπίδα ὅτι ὁ χρόνος, ἐξασθενῶν τὴν ζωηρότητα τῶν ἐνθυμήσεων τούτων, ἤθελε φέρει θεραπείαν ἣν ἡ ἐπιστήμη δὲν κατόρθωσε νὰ ἐπιφέρῃ. Ἡ ἔλευσις δύο νέων προσώπων διέκοψε τὴν ὁμιλίαν· ἦσαν ἐξ ἐκείνων τῶν περιπλανωμένων τεχνιτῶν οἵτινες κρεδίζουσι τὸν ἄρτον των ἐξασκοῦντες τὰς μικρὰς των γνώσεις ἐν τοῖς δημοσίοις τόποις· ὁ πρῶτος ἦν πεντηκοντούτης ὡς ἔγγιστα, εὐτραφὴς καὶ φέρων ἐπὶ τῆς φυσιογνωμίας του ἔκφρασιν πονηρίας μεμιγμένης τῷ εἰρωνικῷ μειδιάματι ὅπερ ἐμπνέει ἡ αἴσθησις ἀποβεβλημένου μέλλοντος· ὁ τετριμμένος ἐπενδύτης του, ἀντέκειτο τῇ ὑπερηφάνῳ λάμψει χρυσῆς ἁλύσεως ἀναφαινομένης ἐπὶ τοῦ περιστηθίου του. Κατέθηκε σοβαρῶς ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὴν κινύραν ἣν ἐκράτει, καὶ μᾶς ἐχαιρέτησεν· ἡ μικρανέα ἥτις τὸν ἠκολούθει, δὲν εἶχέ τι τὸ ἐπιτρέπον νὰ ὑποπτευθῶμεν συγγένειαν μεταξύ των. Ἦν ἓν ἐξ ἐκείνων τῶν παραδόξων τῆς φύσεως πλασμάτων, ἄνθη ἡνεωγμένα ἀώρως, κρατοῦντα τὸ πνεῦμα ἀμφίβολον μεταξὺ τοῦ θαυμασμοῦ καὶ τῆς λύπης. Ἂν καὶ τὸ ἀνάστημά της, τὰ λεπτὰ αὐτῆς μέλη δὲν ἐπέτρεπον νὰ τὴν νομίσωσι πρεσβυτέραν τῶν ἑπτὰ ἢ ὀκτὼ ἐτῶν, παρουσίαζεν ὅμως ἐν ταῖς γραμμαῖς τῶν χειλέων της καὶ ἐν τῇ βεβαιότητι τοῦ βλέμματός της, σημεῖα φαιερὰ λογικοῦ ἤδη ὡρίμου· τὸ προσωπόν της ἦτον ἀξιολόγου ὡραιότητος, τὸ δέρμα λευκὸν ὡς γάλα. Ἐνῶ τὸ κυανοῦν βλέμμα της ἐπεδείκνυε παράδοξον σοβαρότητα, οἱ μικροὶ γελασῖνοι τῶν παρειῶν της τὴν ἀνεδείκνυον μειδιῶσαν. Ἦτον ἐνδεδυμένη θελκτικὴν ἐνδυμασίαν ὡς αἱ γυναῖκες τῆς ἐποχῆς τοῦ Λουδοβίκου ΧΙΛ, τὴν κόμην διαπασσομένην, καὶ εἶχε φυσιογνωμίαν καὶ στάσιν ὄντως βασιλικήν.

Ἐτέθη πλησίον τῆς κινύρας καὶ ἐκίνησε ταχέως τοὺς λεπτοφυεῖς δακτύλους της ἐπὶ τῶν χορδῶν· οἱ ἐκ τοῦ ὀργάνου δὲ ἐκπεμφθέντες ἦχοι ὡμοιάζον ἀνθρωπίνῃ φωνῇ. Ἤνοιξε τὸ στόμα καὶ ἐξῆλθε καταρράκτης τόνων γλυκυτάτων, ὡς ἐξέρχονται τῆς ὑπὸ ἐπιτηδείων χειρῶν κρουομένης κινύρας· τὰ μέρη τοῦ δράματος εἶχον ἀνατραπῇ. Τὸ ὄργανον ἐτραγῴδει, ἡ δὲ φωνὴ ἐκίνει τὰς χορδὰς τῆς προσῳδίας· ἤμεθα ἔκθαμβοι. Ἔπαιξε τεμάχιον πολὺ βραχύ.—Εἶνε ὑγρασία, εἶπε δεικνύουσα τὴν κινύραν της· δὲν πρέπει νὰ τὴν ἀφήσωμεν ἐπὶ πολὺ ἐπὶ τῆς γῆς διότι θέλει καταρραϊσθῇ καὶ δὲν θὰ δύναται νὰ τραγῳδῇ.

Τότε ἐξήγαγε τοῦ κόλπου της μικρόν τι μετάλλινον δοχεῖον καὶ πλησιάσασα τὸ παρουσίασεν εἰς τὸν ἱερέα ὅστις ἔθεσε νόμισμά τι, ἀποτείνων αὐτῇ καὶ ἓν συγχαρητήριον. Ἔπραξα καὶ ἐγὼ τὸ ἴδιον. Δὲν εἶνε ὅλα, εἶπε παρουσιάζουσα μικρὰ τετράγωνα τυπογεγραμμένου χάρτου· πρέπει ν' ἀγοράσητε καὶ τοῦτο. — Τί εἶνε;— Εἶνε ἡ καλή σας τύχη· ἀγοράσατε, θέλει σᾶς φέρει εὐτυχίαν· ὅσον ἐγὼ θὰ ἦμαι μουσική ὡς σήμερον, δὲν θὰ φοβῆσθε τίποτε. — Τὰς λέξεις ταύτας ἐπρόφερε μετὰ τόσης χάριτος, ὥστε ὁ ἱερεὺς δὲν ἠδυνήθη ν' ἀντιστῇ.— Δὲν θέλεις λοιπὸν νὰ εἶσαι πάντοτε μουσική; =Ἐγώ, ὄχι, δὲν ἐγεννήθην διὰ τοῦτο.=Καὶ ὅταν παύσῃς ἐπαγγελλομένη τὴν μουσικήν, ὁ χάρτης οὗτος θέλει ἀπολέσει τὴν ἰδιότητά του ταύτην;=Δυστυχῶς ναί, εἶπε βαθέως στενάξασα.

Ὅτε ἐξῆλθον, ὁ ἱερεὺς ὅστις εἶχε μηχανικῶς ἀναγνώσει τὸ ἔντυπον ὅπερ ἐκράτει, μοὶ εἶπε μειδιῶν μελαγχολικῶς· εἴθε νὰ ἔχῃ δίκαιον!— Τί σᾶς ἀναγγέλλει;— Ὅτι τὸ δεινὸν ὅπερ ὑποφέρω δὲν θέλει ἀναφανῇ. — Βλέπετε ὅτι δὲν ἐδώκατε ματαίως τὰ χρήματά σας, εἶπον γελῶν.

Ἡ ἄμαξα δι' ἧς ἤθελον ἐξακολουθήσει τὴν πορείαν μου, ἡτοιμάζετο ν' ἀναχωρήσῃ. Ἀπεχαιρέτησα λοιπὸν τὸν Ἐφημέριον ὁ ὁποῖος μὲ ἠκολούθησεν ὅσον ἠδυνήθη διὰ τοῦ βλέμματος· τῷ εἶχον δὲ ἐκφράσει τὴν ζωηρὰν μου πρὸς αὐτὸν συμπάθειαν, καὶ ἡ καρδία του ἦτο πλήρης εὐγνωμοσύνης. Πολλάκις ἐνεθυμήθην ἔκτοτε τὰ περιστατικὰ ἅπερ σᾶς διηγοῦμαι· πολλάκις ἡ μνήμη μου μοὶ παρέστησε τὸ ὠχρὸν πρόσωπον τοῦ ἱερέως λελυπημένον καὶ ἐμπαθὲς· πολλάκις ἐσκέφθην ἂν εἶχεν εὕρει τὸ τέλος τῶν ὀδυνῶν των εἰς τὴν θεραπείαν ἢ εἰς τὸν θάνατον

Τρία ὅλα ἔτη παρῆλθον καὶ δὲν ἤκουσα τι περὶ αὐτοῦ. Ἐταξείδευον δι' ἁμάξης καὶ ἤμην μόνος ἐν τῇ πρώτῃ θέσει· εἶχον ἐξαπλωθῆ ἀναπαυτικῶς καὶ δὲν ἐδράδυνα νὰ κοιμηθῶ. Γνωρίζετε ὅτι τὰ εἴδη ταῦτα τῶν ἁμαξῶν διακόπτουσι πολλάκις τὴν ὀδὸν των ἵνα λάβωσιν ἐπιβάτας. Ἡ μεταβασις αἰφνηδίως ἀπὸ τῆς κινήσεως εἰς τὴν ἀκινησίαν μὲ ἀφύπνισεν. Ἤκουσα γραίας τινὸς ἥτις ἐκραύγαζεν «ἔχετε μίαν θέσιν διὰ τὸν Κ. Ἐφημέριον;» ἀνέλαβον πάλιν τὸν ὕπνον μου, ἐν ᾧ εἰσήγαγον τὸν νέον ἐπιβάτην ὃν ἐτοποθέτησαν πλησίον μου. Ἡ ἄμαξα ἤρ-

ξατο πάλιν κυλισμένη ἕως τοῦ πλησιεστέρου σταθμοῦ. Ἤνοιξα τότε τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ εἶδον πρόσωπον κλινον πρός με καὶ ὅπερ μὲ ἐθεώρει προσεκτικῶς. Ἐν τῇ συγχύσει τῶν πρώτων ἰδεῶν τῆς ἐγέρσεως, δὲν ἀνεγνώρισα τὸ πρόσωπον τοῦτο ὅπερ ὑπῆρχεν ἀορίστως κεχαραγμένον ἐν τῇ μνήμῃ μου — Δὲν εἶσθε, νομίζω, ὁ κύριος ἐκεῖνος ὃν ἔλαβον τὴν τιμὴν ν' ἀπαντήσω ἐν Σ. Καινὲν πρὸ τινων ἐτῶν ; ἠρώτησε φωνὴ τρέμουσα, ὁ ἦχος τῆς ὁποίας μ' ἀφύπνισεν ἐντελῶς.— Ὑμεῖς εἶσθε ; ! ἀνεφώνησα· πόσον εὐτυχὴς εἶμαι ἐπαναβλέπων ὑμᾶς ! παρατηρῶ εὐχαρίστως ὅτι ἡ ὑγεία σας ἐβελτιώθη κατὰ πολὺ· τὸ χρῶμα σας εἶνε ζωηρὸν καὶ ἐρυθρόν. Ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν λυπηρῶς καὶ ἐψιθύρισε—«δὲν θὰ διατηρηθῶ οὕτως ἐπὶ πολὺ .»— Καὶ διατί ; μήπως δὲν ἰατρεύθητε ; — Μόλις τολμῶ νὰ σᾶς ἀποκριθῶ ἐγώ, ἱερεὺς ἐπιφορτισμένος νὰ ἐπιβάλλω σιγὴν ἐπὶ πασῶν τῶν δεισιδαιμονιῶν· ἐνθυμεῖσθε ἐκείνην τὴν μικρὰν μουσικήν; — Ἥτις σᾶς ἀνήγγειλεν ὅτι τὸ δεινὸν ὅπερ σᾶς ἀπήλπιζεν ἤθελε παύσει ;— Συνέβη τῷ ὄντι ὡς τὸ ἔλεγεν· ἀπὸ τῆς νυκτὸς ἐκείνης ἐκοιμήθην ὕπνον ἥσυχον καὶ γλυκὺν ὡς τοῦ παιδός· ἀνεῦρον τὴν ὑγείαν, τὴν ἡσυχίαν τοῦ πνεύματός μου· ἐγενόμην εὐτυχής !—Λοιπὸν, διατί ἡ μελαγχολία αὕτη ἥτις φαίνεται ὅτι σᾶς κυριεύει σήμερον ; — Εἶναι ὅτι ἡ θεραπεία δὲν ἦτο ῥιζική, καὶ ἰδοὺ πρὸ ὀκτὼ ἡμερῶν τὸ ἄσμα ἐπανῆλθεν. Ἡ βλάβη ἣν εἶχεν ὑποστῇ τὸ στῆθος μου ἦτο σχεδὸν τεθεραπευμένη· μετ' ὀλίγον τὰ ἐξωτερικὰ ταῦτα φαινόμενα τῆς ὑγείας μου, δι' ἃ μὲ συγχαίρετε, θέλουσιν ἀφανισθῆ. Σᾶς βλέπω ἴσως σήμερον δι' ἐσχάτην φοράν.

Ὁμιλῶν οὕτως, ἐξέτεινε τὰς χεῖρας ἐπὶ τοῦ στήθους του ὡς διὰ νὰ τὸ ὑπερασπισθῇ, ξηρὸς δὲ καὶ βραχὺς βὴξ ἔσεισε τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ σῶμά του.

Διατί λοιπὸν μοὶ ὁμιλεῖτε περὶ ἰδεῶν παιδικῶν καὶ δεισιδαιμονιῶν, ἠρώτησα, ἀφοῦ ἡ μικρὰ νέα δὲν ἤξευρε τί ἔλεγε ; — Ἐλησμονήσατε τὸ τέλος τῆς προφητείας της ἀπεκρίθη· « ὅσον θὰ εἶμαι μουσικὴ δὲν θὰ φοβεῖσθε τίποτε· ἀλλ' ἂν παύσω νὰ ᾖμαι μίαν ἡμέραν»....

Καὶ νομίζετε ὅτι μεγάλη τις Κυρία καταγοητευθεῖσα ἀπὸ τὰ θέλγητρα καὶ τὴν ὡραιότητα της τὴν υἱοθέτησε, καὶ ὅτι ἡ μικρὰ ἀοιδὸς τῶν καπνιστηρίων βαδίζει ὑπερηφάνως ἐπὶ τῶν πλουσίων ταπήτων θαλάμου τινός ; εἶπον γελῶν. —Μὴ γελᾶτε ἀνέλαβε συσπῶν τὰς ὀφρῦς· δὲν παρετηρήσατε τὴν εὐφυΐαν τοῦ βλέμματός της, τὴν καθαρότητα τῶν χαρακτήρων, τὴν χάριν τοῦ μειδιάματος, τὴν εὐπρέπειαν τῶν σχημάτων της ; Μήπως ἡ διαφωνία τῆς ἐκφράσεώς της μετὰ τῆς κοινῆς ἐκφράσεως ἐκείνου ὅστις τὴν συνώδευε δὲν σᾶς προὐξένησεν ἐντύπωσιν ; μήπως ἐνομίσατέ ποτε ὅτι τὸ παιδίον ἐκεῖνο εἶχε ταπεινὴν καταγωγήν ; μήπως πρέπει τις νὰ θαυμάζῃ κατόπιν τῶν ἀξιοθαυμάστων συμβάντων ἅπερ διηγήθητε τὸ ἑσπέρας ἐκεῖνο καθ' ὃ σᾶς εἶδον πρώτην φοράν ; πρέπει ν' ἀρνηθῇ τις τὴν ἀλήθειαν τοῦ μυστηρίου διότι ἡ ἐξήγησις τοῦ ὑπεκφεύγει ; Δὲν ἦτο τὸ πνεῦμα τοῦ οὐρανοῦ ὅπερ σᾶς ἐνέπνεε τοὺς λόγους σας, ὡς φανταστικὸν προοίμιον τοῦ βιβλίου τῆς ζωῆς μου ;

Ἐφθάσαμεν τρέχοντες οὕτω εἰς τὸ ξενοδοχεῖον παρ' ᾧ ἐστάθευε συνήθως ἡ ἅμαξα. Τὸ γεῦμα ἦτον ἤδη ἕτοιμον, καὶ πᾶσαι αἱ θέσεις κατείχοντο· ἐκαθήσαμεν εἰς τὴν ἄκραν μικρᾶς τινος τραπέζης καὶ ἔχον τὰ νῶτα ἐστραμμένα πρὸς τὴν θύραν τοῦ θαλάμου· ἀντιμέτωπος δὲ τοῦ συνεπιβάτου μου, δὲν ἔβλεπον τοὺς ἄλλους.

Ἐνῷ μετὰ πολλῆς ὀρέξεως ἔτρωγον, ἤκουσα ὄπισθέν μου τὸν εἶχον πενταχόρδου τινός, καὶ οἱ ὀφθαλμοί μου ἐστράφησαν κατὰ τύχην ἐπὶ τοῦ ἱερέως· ἦτο ἀκίνητος, καὶ μᾶλλον ὠχρὸς ἢ πρὸ ὀλίγου.—Παρατηρήσατε, μοὶ εἶπε διακεκομμένῃ τῇ φωνῇ. Ἐθεώρησα ὄπισθέν μου, καὶ ἀνεγνώρισα τὸν ἄνθρωπον ὃν εἴχομεν ἴδει ἄλλοτε μετὰ τῆς μικρᾶς μουσικῆς· ἦτο μόνος ἐπὶ τῷ ὄντι. Ὑπερφυσικὸς τρόμος ἤρχιζεν ἤδη νὰ μὲ κυριεύῃ.

Καὶ τὸ παιδίον ὅπερ σᾶς συνώδευεν ἄλλοτε ; ἠρώτησα.

Ἀχ ! Κύριέ μου ! ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος· μοῦ τὸ ἥρπαν· μοῦ ἀφήρεσαν τὸν ἄρτον· εἶμαι κατεστραμμένος.

Καὶ πότε ἀνεχώρησε ; ἠρώτησε μετ' ἀδημονίας ὁ ἱερεύς.

Πρὸ ὀκτὼ ἡμερῶν.

Οὕτως εἶνε ! ἀνεφώνησε καὶ ἔπεσε λιποθυμος.

Πολὺν καιρὸν μετὰ ταῦτα ἔμαθον ὅτι ὁ δυστυχὴς ἀπέθανεν ἐκ μαρασμοῦ. Αἱ τελευταῖαί του στιγμαὶ ὑπῆρξαν τρομεραί. Εὑρισκόμενος ἐν βαθυτάτῃ ληθαργίᾳ, ἀνηγέρθη αἴφνης ἐπὶ τῆς κλίνης του διὰ σπασμώδους ἀγῶνος, καὶ ἤρξατο ψάλλων πενθίμῃ φωνῇ τὸ **De profundis** Τότε τὸ ἔψαλλε τῷ ὄντι δι' ἑαυτόν. Τὸ ἄσμα ἐξησθένησε βαθμηδόν . . . . ὅταν ἔπαυσεν ἐντελῶς, ὁ ἱερεὺς εἶχε παύσει τοῦ ζῆν . . . .

Ἐν Νάξῳ.

(Κατὰ μεταφρ Μ. Ἰ. Μαρκόπολι.)

ΔΕΣΜΗ ΑΛΗΘΕΙΩΝ

Μερικοὶ πιστεύουν διὰ τοὺς ἑαυτοὺς των ὅτι εἶνε ἀδιάφοροι εἰς τὰς τιμάς, ἐλεύθεροι ἀπὸ κάθε φιλοδοξίαν, ἀθῶοι ἀπὸ κάθε ματαιότητα, ἀπαθέστατοι διὰ τὰς περὶ αὐτοὺς ἀδικίας τῆς κοινῆς γνώμης.

Καὶ ἐν τούτοις :

Θυμόνουν διότι δὲν γίνονται γνωστὰ ὅλα αὐτα.

* * *

Μία γενναία ψυχὴ σέβεται, μία πρόστυχη ὅμως ὑβρίζει, ἐκεῖνο ποῦ καὶ αἱ δύο δὲν κατόρθωσαν νὰ ἐπιτύχουν.

* * *

Εἶνε ἀρκετὰ ὀχληρὸν τὸ νὰ κεντᾶται κανεὶς ἀπὸ μερικοὺς ἀνθρωπίσκους.

Ἀλλὰ νὰ ξεύρατε τί ὑποφέρουν αὐτοὶ οἱ ἀνθρωπίσκοι. ὅταν βλέπουν πῶς ἡ κεντιαῖς των δὲν πιάνουν !

* * *

Διὰ τοὺς βλακας εἶνε πολὺ εὔκολον νὰ ὑβρίζουν τὴν δύναμιν καὶ νὰ τὴν λέν . . . κτηνώδη.

Καὶ ὅμως μέχρι τοῦδε δὲν εὑρέθη ἄλλο κανὲν ἀπὸ τὴν δύναμιν, διὰ νὰ μᾶς ὑπερασπίζηται ἐναντίον τῆς . . . κτηνωδίας.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ

Ο ΧΟΡΟΣ ΤΩΝ ΝΕΚΡΩΝ

(Ἐκ τῶν τοῦ Σ. Μ. Γιραρδίνου.)

Ὁ περιφανὴς ζωγράφος Χολβάϊν ἐζωγράφισεν εἰς τὰ τείχη ἐκκλησίας τινὸς τῆς Ἑλβετικῆς πόλεως Βάλης μετὰ καταπληκτικῆς ἀληθείας, τὸν Χορὸν τῶν Νεκρῶν, ἐπὶ μακρὸν καταστάντα τὸ ἀντικείμενον περιεργείας καὶ θαυμασμοῦ εἰς πάντας τοὺς ξένους. Μετ' ἀπαραμίλλου τέχνης ὁ Χολβάϊν δίδει ἔκφρασιν ζωῆς καὶ αἰσθήσεως εἰς τοὺς ἀποτροπαίους σκελετοὺς οὓς ἀπεικονίζει, εἰς τὰς ἀσάρκους ἐκείνας μορφάς. Ἅπαντες οἱ νεκροί του ζῶσι, σκέπτονται, ἀναπνέουσι καὶ ἔχουσι κίνησιν φυσιογνωμίας καὶ οὕτως εἰπεῖν βλέμμα καὶ χρῶμα ζωῆς.

Γνωρίζω δύο χοροὺς νεκρῶν, τὸν ἕνα ἐν Δρέσδῃ, ἐν τῷ κοιμητηρίῳ τῷ κειμένῳ ἐντεῦθεν τῆς Ἔλβας, τὸν δ' ἕτερον ἐν Ὠβέρνῃ, ἐν τῷ ἀξιοθαυμάστῳ ναῷ τοῦ **Chaise Dieu**. Ὁ τελευταῖος οὗτος εἶνε τοιχογραφία ἣν ἡ ὑγρασία φθείρει καθ' ἑκάστην. Εἰς ἀμφοτέρους τούτους τοὺς χοροὺς τῶν νεκρῶν, ὁ θάνατος προηγεῖται πλήθους ἀνθρώπων διαφόρων ἡλικιῶν καὶ καταστάσεων. Ὑπάρχουν ἐν αὐτῷ βασιλεῖς καὶ ἐπαῖται, γέροντες καὶ νέοι, ὁ δὲ θάνατος σύρει ἅπαντας ὄπισθέν του. Οἱ δύο οὗτοι χοροὶ τῶν νεκρῶν ἐκφράζουσι τὴν πάνδημον ἰδέαν διὰ τοῦ ἁπλουστέρου τρόπου. Ἡ εὐφυΐα τοῦ Χολβάϊν ἀπετύπωσε τὴν ἰδέαν ταύτην εἰς τὸν περίφημον Χορὸν τῶν Νεκρῶν τῆς μονῆς τῶν Δομινικανῶν. Ἐν Βάλῃ ὑπῆρχεν ἐπίσης τοιαύτη τις τοιχογραφία, ἀλλὰ κατὰ μικρὸν κατεστράφη. Ὑπολείπονται μόνον εἰσέτι ἐν τῷ Μουσείῳ τῆς Βάλης λείψανά τινα καὶ μικρογραφίαι κεχρωματισμέναι.

Ὁ Χορὸς τοῦ Χολβάϊν δὲν ὁμοιάζει πρὸς τὸν τῆς Δρέσδης καὶ τὸν ἐν τῷ ναῷ τοῦ **Chaise Dieu**. Μακρὰ σειρὰ χορευτῶν ὁδηγεῖται ὑπὸ τοῦ θανάτου· πᾶς χορευτὴς ἔχει τὸ λείψανόν του ἐνδεδυμένον διαφοροτρόπως, ἀναλόγως τῆς κοινωνικῆς αὐτοῦ καταστάσεως· οὕτω, ὁ Χορὸς τοῦ Χολβάϊν εἶνε σειρὰ ἐπεισοδίων συνηνωμένων ἐν μιᾷ εἰκόνι· ἀποτελεῖται ἐκ τεσσαράκοντα καὶ μιᾶς σκηνῶν, καὶ εἰς τὰς σκηνὰς ταύτας ὑπάρχει ποικιλία ἀνεξάντλητος. Ἐν οὐδεμιᾷ τῶν σκηνῶν θέλετε εὕρει τὴν αὐτὴν στάσιν, τὴν αὐτὴν θέσιν, ἢ τὴν αὐτὴν ἔκφρασιν. Ὁ Χολβάϊν ἠννόησεν ὅτι οἱ ἄνθρωποι, ὅπως εἰς τὴν ζωὴν οὕτω καὶ ἐν θανάτῳ εἰσὶν ὅλως διάφοροι ἀλλήλων καὶ ὅτι διαφέρομεν κατὰ τὸν τρόπον τοῦ θνήσκειν, ὅπως καὶ κατὰ τὸν τρόπον τοῦ ζῆν.

Ἡ ἰδέα τοῦ Χοροῦ εἶνε ὀρθὴ καὶ ἀληθής· ὁ κόσμος εἶνε μέγας χορός, εἰς ὃν ὁ θάνατος, δίδει τὴν κίνησιν. Χορεύουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὸν τετράχορον μετὰ πλείονος ἢ ἥττονος χαρᾶς, ἀλλὰ τὸν χορὸν τοῦτον πάντοτε ὁδηγεῖ ὁ θάνατος καὶ οἱ χορευταὶ πασῶν τῶν τάξεων καὶ καταστάσεων τί ἄλλο εἰσὶν ἢ θνητοὶ πλέον ἢ ἧττον βιώσαντες ;

Ἰδοὺ ἐν παιδίον ὅπερ γεννᾶται, μετὰ πλείστης ὅσης χαρᾶς ἀναμενόμενον, ποθούμενον καὶ ἐκ τῶν προτέρων ἀγαπώμενον. Τοῦτο καλεῖται γέννησις, λέξις θελκτικὴ εἰς τὰ μητρικὰ ὦτα, πρὸς οὐδὲν λογιζομένων τὰς ὠδίνας τοῦ τοκετοῦ. Κατὰ τὴν ποίησιν ὅμως τοῦ Χοροῦ τῶν Νεκρῶν, τὸ παιδίον δὲν γεννᾶται, ἀλλ' εἰσέρχεται εἰς τὴν μακρὰν ἄλυσιν τοῦ χοροῦ τὴν διερχομένην τὸν κόσμον ἀπὸ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἄλλην ἄβυσσον, ἥτοι ἐκ τῆς ἀβύσσου, ἥτις προηγεῖται τῆς ζωῆς, εἰς τὴν ἄβυσσον ἥτις ἕπεται αὐτῆς· χορὸς ἀτελεύτητος, θορυβώδης καὶ ταραχώδης, οὗτινος οὐδεὶς δύναται νὰ διαφύγῃ τὴν ἀδυσώπητον καὶ τρομερὰν ὁρμὴν ἣν ὁ ὁδηγὸς ἐπιβάλλει. Χορεύσατε λοιπόν, οἱοιδήποτε καὶ ἂν εἶσθε, βασιλεῖς, στρατηγοί, ἱερεῖς, αὐλικοὶ καὶ σοφοί ! «Ἀλλὰ τὸ στέμμα μου, τὸ μέλλον νὰ πέσῃ ! Ἀλλὰ τὸ ξῖφος μου, ὅπερ θὰ ἐγκαταλίπω ! Ἀλλ' ἡ πορφύρα μου, ἥτις θὰ κατακερματισθῇ ! Ἀλλ' ἡ καλλονή μου ἥτις παρασύρεται εἰς τὸν ταχὺν τοῦτον χορόν ! Ἀλλὰ τὰ βιβλία μου, τὰ ὁποῖα δὲν θὰ δυνηθῶ πλέον ν' ἀναγινώσκω !» Δυσιυχεῖς βασιλεῖς, ὡς ἐὰν τὰ στέμματά σας μὴ ἐγένοντο ἵνα πέσωσι· δυστυχεῖς στρατηγοί, ὡς ἐὰν τὰ ξίφη σας ἐπρόκειτο νὰ ὦσι πάντοτε προσκεκολλημένα εἰς τὴν ὀσφύν σας ! Δυστυχεῖς ἱερεῖς, ὡς ἐὰν μὴ ἔμελλε τὸ σάβανον ν' ἀντικαταστήσῃ τὰ τετριμμένα σας ἄμφια. Δυστυχεῖς τῆς χαρᾶς κόραι, ὡς ἐὰν αἱ καλλοναί σας μὴ ἐγένοντο ἵνα μαρανθῶσι· Δυστυχεῖς σοφοί, ὡς ἐὰν ἡ γνῶσις τῆς τάξεως καὶ τῆς πορείας τοῦ κόσμου ἠδύνατο νὰ ἐμμένῃ εἰς σᾶς διὰ παντός ! Τοιαύτη εἶνε ἡ ποίησις τοῦ Χοροῦ τῶν Νεκρῶν, ποίησις ὑψηλὴ καὶ φαντασιώδης, ἥτις ἐμπνέει τοσοῦτον βαθείαν λύπην, ὑπὸ τόσον φαιδρὸν καὶ εἰρωνικὸν τύπον.

(Κατὰ μετάφρ. Ἀ. Ματαράγκα.)

Η ΘΝΗΣΙΜΟΤΗΣ ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ

Κατὰ τὸ ἔτος 1888 ἐν Παρισίοις ἀπεβίωσαν περὶ τὰς 50,000 ἄτομα. Ἡ θνησιμότης ἀναλογεῖ εἰς 2,266 ἀνὰ 100,000 κατοίκων. Ἐξ ὅλων τῶν ἀσθενειῶν ἡ προξενοῦσα τὰ περισσότερα θύματα εἶνε ἡ πνευμονικὴ φθίσις, ἐκ τῆς ὁποίας ἀποθνήσκουσι κατ' ἔτος 430 ἄτομα ἐπὶ 100.000 κατοίκων, δηλαδὴ 9—10 χιλιάδες ἐν συνόλῳ. Κατόπιν ἔρχεται ἡ βρογχοπνευμονία, τρίτη ἡ γαστροεντερῖτις καὶ ὀργανικαὶ ἀσθένειαι τῆς καρδίας. Οἱ Παρίσιοι λογίζονται μία τῶν ὑγιεινοτέρων πρωτευουσῶν τῆς Εὐρώπης, σχετικῶς πρὸς τὴν πυκνότητα τοῦ πληθυσμοῦ ♦ καὶ πρὸς τὴν μεγάλην συσσώρευσιν τῶν ἀνθρώπων, ἥτις οὐδόλως συντελεῖ εἰς τὸ νὰ καταστήσῃ ὑγιεινὴν μίαν πόλιν.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΚΑΙ ΔΙΗΓΗΜΑΤΙΑ

Κύριός τις γευματίζων ἐν ξενοδοχείῳ πολίχνης τινὸς, ἠρωτήθη ὑπὸ τοῦ ξενοδόχου, μετὰ τὸ τέλος τοῦ γεύμα-

τος, ἐὰν ἠὐχαριστήθη ἐκ τῶν φαγητῶν. «Παρὰ πολύ, ἀπεκρίθη ὁ κύριος, ἐγευμάτισα τόσον καλά, ὅσον οὐδεὶς ἄλλος καθ' ὅλον τὸ κράτος.—Ἐξαιρουμένου τοῦ κ. δημάρχου ἀπήντησεν ὁ ξενοδόχος. — Δὲν ἐξαιρῶ κανένα, εἶπεν ὁ κύριος. — Ἀλλὰ πρέπει νὰ τὸν ἐξαιρέσητε.- Ὄχι ! » Ἐντὸς ὀλίγου, ἡ ἔρις των τοσοῦτον ηὐξήθη ὥστε ὁ ξενοδόχος ἐνήγαγε τὸν κύριον ἐνώπιον τοῦ Δημάρχου. Ὁ ἄρχων οὗτος μετὰ σοβαρότητος ἐξήγησεν εἰς τὸν κύριον ὅτι ἡ συνήθεια τοῦ νὰ ἐξαιρῶσι τὸν δήμαρχον εἶχεν ἀποκτήσει ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ, ἐξ ἀμνημονεύτων χρόνων, ἰσχὺν ὑποχρεωτικὴν πρὸς ἣν πᾶς τις ὑπεχρεοῦτο νὰ συμμορφωθῇ καὶ ὅτι ἠρνήθη νὰ ἐξαιρέσῃ τὸν δήμαρχον. = «Πολὺ καλά, ἀπεκρίθη ὁ κύριος, ἰδοὺ τὸ σελλίνιον, ἀλλὰ νὰ μὲ πάρῃ ὁ διάβολος ἂν αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος μὲ ἔφερεν ἐδῶ δὲν εἶνε ὁ μεγαλείτερος μωρὸς τοῦ κόσμου = ἐκτὸς Ὑμῶν, Κύριε Δήμαρχε !

* * *

Ἔμπορός τις ταξειδεύων, ἠρώτησε τὸν πλοίαρχον μὲ τί εἴδους θάνατον ἀπέθανεν ὁ πατήρ του. = Ὁ πατήρ μου, ἀπεκρίθη ὁ πλοίαρχος, ὁ πρόπαππος καὶ ὁ παππος μου ὅλοι ἐπνίγησαν. = Καὶ σεῖς λοιπὸν, ἐρωτᾷ ὁ ἔμπορος, δὲν φοβεῖσθε μήπως πνιγῆτε ὡς αὐτοί ;

Σᾶς παρακαλῶ, λέγει ὁ ἕτερος, ὁ πατήρ σας, ὁ παππος σας κ.λ.π. μὲ ποῖον θανατον ἀπέθανον ; = Ὅλοι εἰς τὰς κλίνας των, ἀπαντᾷ ὁ ἔμπορος. = Πολὺ καλά, τῷ λέγει ὁ πλοίαρχος, καὶ πῶς νὰ φοβηθῶ νὰ πηγαίνω εἰς τὴν θάλασσαν ἀφοῦ καὶ σεῖς πηγαίνετε ἀφόβως καθεκάστην εἰς τὴν κλίνην ;

* * *

Δύο ἄνθρωποι ὁδοιποροῦντες ἔφιπποι καὶ παρατηρήσαντες μυλωθρὸν τινα ἔμπροσθέν των καθήμενον ἐπὶ ὄνου, ἠθέλησαν νὰ τὸν πειραξωσι· πρὸς τοῦτο, ἀφοῦ τὸν ἔφθασαν καὶ ἐτοποθετήθη ὁ εἷς δεξιᾷ του καὶ ὁ ἕτερος ἀριστερᾷ, τὸν ἠρώτησαν : Εἰπέ μας τώρα, μυλωνᾷ, ποῖον ἀπὸ τὰ δύο εἶσαι περισσότερον, ἀνόητος ἢ κατεργάρης ; = «Μὰ τὴν πίστι μου, ἀποκρίνεται ἐκεῖνος, δὲν γνωρίζω ποῖον ἀπὸ τὰ δύο εἶμαι περισσότερον, ἀλλὰ ὑποθέτω ὅτι τώρα εἶμαι μεταξὺ αὐτῶν.

* * *

Καλίφης τις, ὁ τρόμος καὶ ἡ ἀποστροφὴ τῶν ὑπηκόων του, ὡδοιπόρει συνήθως ἀνὰ τὸ κρατος του ἄνευ συνοδοῦ τινος ἢ φρουροῦ. Εἴς τινα ἐκ τῶν ἐκδρομῶν του συνήντησε πτωχὸν Ἄραβα καὶ μετὰ τινα συνδιαλεξιν: « Τί εἴδους ἄνθρωπος εἶνε ὁ καλίφης, τὸν ἐρωτᾷ, περὶ τοῦ ἐποίου τόσα λέγονται ; Ὁ καλίφης ! ἀπεκρίθη ὁ Ἄραψ, αὐτὸς δὲν εἶνε ἄνθρωπος, εἶνε τέρας ! «Διατὶ τὸν κατηγοροῦσι ; = Δι' ἑκατομμύρια κακουργημάτων ! ἀδιακόπως χύνει τὸ αἷμα τῶν ὑπηκόων του διὰ νὰ ἱκανοποιῇ τὰς κτηνώδεις ἰδιοτροπίας του. = Τὸν εἶδες ποτέ ; —Οὐδέποτε=Ὕψωσον τοὺς ὀφθαλμούς σου, πρὸς αὐτὸν τώρα ὁμιλεῖς. « Ὁ Ἄραψ χωρὶς νὰ ἐκδηλώσῃ τὴν ἐλαχίστην ἔκπληξιν, προσήλωσεν ἀφόβως ἐπ' αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς, λέγων :

— Καὶ σὺ γνωρίζεις ποῖος εἶμαι ἐγώ ; = Ὄχι. — Εἶμαι ἀπόγονος τοῦ Ζοχέαρ, ἐκ τῆς οἰκογενείας τοῦ ὁποίου εἷς γίνεται τρελλὸς ἡμέραν τινὰ ἑκαστου ἔτους, καὶ κατὰ τύχην σήμερον συμβαίνει νὰ ἦνε ἡ σειρα μου.

(Ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ. Μεταφρ. Μ ι λ τ. Ρ α ζ έ λ ο υ.)

ΦΥΣΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΝ ΤΩΝ ΣΤΕΜΜΑΤΩΝ

Πάντες βεβαίως θὰ εἴδετε, κατα τινα σεληνοφεγγῆ νύκτα, νέφη διερχόμενα τῆς σελήνης καὶ φέροντα χρωματισμοὺς ζωηροτάτους ἐν σχήματι στεμμάτων ἢ κυκλοτερῶν δακτυλίων. Οἱ ἀγροτικοὶ γνωρίζουσι κάλλιστα τὸ φαινόμενον τοῦτο, καὶ ὑποστηρίζουσιν, ἔχοντες τὸν λόγον των, ὅτι ὁπόταν ὁ κύκλος εἶνε πλησίον τῆς σελήνης, ἡ βροχὴ εἶνε μακρὰν, τοὐναντίον δὲ, ὅταν οὗτος ἀπέχῃ αὐτῆς πολύ.

Παρόμοια στέμματα σχηματίζονται καὶ περὶ τὸν ἥλιον, ἀλλ' ἡ ζωηρότης τοῦ ἡλίου καθιστᾷ ἀδύνατον τὴν θέαν αὐτῶν διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ. Τὸ καταλληλότερον μέσον εἶνε τὸ νὰ ἴδωμεν τὸν ἥλιον ἐξ ἀντανακλάσεως ἐντὸς ὕδατος, ἢ τῇ βοηθείᾳ μαύρης ὑέλου.

Ἰδοὺ ἀμυδρὰ εἰκὼν τοῦ φαινομένου τῶν στεμμάτων : παρατήσωμεν τὸν δίσκον τῆς σελήνης ἢ τοῦ ἡλίου διὰ δέσμης φωτὸς διερχομένης μικρὰν σχισμήν. Ἐν μέσῳ θέτομεν κόνιν λυκοποδίου ἢ οἱανδήποτε ἄλλην κόνιν ἀποτελουμένην ἐκ κόκκων ἴσων καὶ λεπτοτάτων, καὶ ἰδοὺ εὐθὺς σχηματισθέντα στέμματα, ἀποτελούμενα ἐκ δακτυλίων χρωματιστῶν ὧν τὰ ἐν τῷ κέντρῳ ζωηρότατα χρώματα ἀναπαράγονται περιοδικῶς, ἀλλ' ἐξαλειφόμενα κατὰ μικρόν.

Ἐὰν τις ἐκτελέσῃ τὸ πείραμα διὰχρωμάτων ἁπλῶν, θέτων ὅμως ἐν μέσῳ ὑέλους χρωματιστὰς, ἐρυθρᾶν ἐπὶ παραδείγματι ἢ κυανῆν, οἱ δακτύλιοι καθίστανται ἐναλλὰξ εὐδιάκριτοι καὶ σκοτεινοί, ἀλλ' αἱ ἀντίστοιχοι αὐτῶν διαμετροι εἶνε ἄνισοι· ἡ φαινομένη διαμετρος τόσον εἶνε μικροτέρα, ὅσον τὸ φῶς ἐπιδεκτικότερον διαθλασεως. Οὕτω οἱ κυανοῖ δακτύλιοι εἶνε στενότεροι τῶν ἐρυθρῶν. Ἐν τῷ λευκῷ φωτὶ, ὑπαρχουσι δακτύλιοι σύνθετοι ἐξ ὅλων τῶν ἁπλῶν χρωμάτων τοὺς δὲ χρωματισμοὺς αὐτῶν βλέπομεν ὁπόταν ἀφαιρεθῇ ἡ χρωματιστὴ ὕελος.

Ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ, τὰ φαινόμενα ταῦτα παραγονται ἐκ τῶν ἐξατμίσεων τοῦ ὕδατος εὐκόλως δὲ δύναταί τις νὰ ἐπαναλάβῃ τὸ πείραμα, ἀρκεῖ μόνον νὰ κατέχῃ ἕνα παραγωγὸν ἀτμοῦ. Ἀλλ' ἐπίσης λαμπρὸν ἐκτελεῖται τὸ πείραμα διὰ δικτύων κατεσκευασμένων ὑπὸ κυκλοτερῶν ἰσομήκων λωρίδων, καὶ προσεγγιζουσῶν ἀλλήλας ἀρκούντως· αἱ λωρίδες αὗται φέρουσι τὸ αὐτὸ ὅπερ καὶ οἱ μικροὶ δίσκοι ἀποτέλεσμα καὶ διαθλῶσι τὸ φῶς κατὰ τοὺς αὐτοὺς νόμους. Τὰ τελειότερα ἐπὶ τοῦ φαινομένου τῶν στεμμάτων πειραματα ὀφείλονται εἰς τὸν Ὑούγκ καὶ τὸν Φρασυνχόφερ, εἰς δὲ τὸν Φρέσνελ ἡ τελεία ἐξήγησις τῶν φαινομένων τῆς διαθλασεως, ἧς τὰ στέμματα εἶνε μία ἁπλῆ περίπτωσις.

Εἰς τὰ παρόμοια φαινόμενα δέον προφανῶς νὰ καταταχθῇ καὶ ὁ βαθέος ἐρυθροῦ χρώματος κύκλος ὁ παρατηρηθεὶς ἐπὶ τοῦ ἡλίου ἀπὸ τοῦ 1883 μέχρι τοῦ 1886, κατόπιν τῆς ἐκκρήξεως τῆς Κρακατόας. Ἡ ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ διακεχυμένη λεπτὴ κόνις παρῆγε τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα ὅπερ καὶ οἱ κόκκοι τοῦ λυκοποδίου, καὶ ἐξ αὐτῆς προήρχοντο οἱ περὶ τὸν ἥλιον χρωματιστοὶ κύκλοι οὓς ἔβλεπέ τις συνεχῶς ἐπὶ δύο ὅλα ἔτη.

ΤΟ ΛΑΧΕΙΟΝ ΤΟΥ ΔΙΟΣ

Ὁ Ζεὺς, ἵνα εὐχαριστήσῃ τοὺς ἀνθρώπους, διέταξε τὸν Ἑρμῆν ν' ἀναγγείλῃ ὅτι ἵδρυσε λαχεῖον εἰς ὃ ὁμοῦ μετ' ἄλλων πολυτίμων δώρων ἦτο καὶ ἡ Φρόνησις, ἥτις ἦτο καὶ τὸ καλλιστον πάντων. Κατὰ τὴν διαταγὴν τοῦ Διὸς, εἰς τὸ λαχεῖον ἐκεῖνο ἠδύναντο νὰ λαβωσι μέρος καί τινες ἐκ τῶν θνητῶν. Εἰς τὴν ἐκκύβευσιν ὁ Ἑρμῆς διωρίσθη ὑπὸ τοῦ Διὸς ὡς ἐπόπτης. Συνέβη δὲ ὁ κάλλιστος λαχνὸς, ἡ Φρόνησις, νὰ πέσῃ εἰς τὴν Ἀθηνᾶν : γενικὸς ψίθυρος διέδραμε τὴν ὁμήγυριν καὶ ὑπόνοιαι ἐξηνέχθησαν ὅτι ὁ Ζεὺς θὰ μετεχειρίσθη δόλον τινὰ ὅπως ἀπονείμῃ τὸν ποθητὸν τοῦτον λαχνὸν εἰς τὴν θυγατέρα του.— Ὁ Ζεὺς, θέλων συγχρόνως καὶ νὰ τιμωρήσῃ καὶ νὰ κατασιγάσῃ τὰς ἀσεβεῖς ἐκείνας μεμψιμοιρίας τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, τοῖς ἐδώρησε τὴν Μωρίαν ἀντὶ τῆς Φρονήσεως· μὲ τὸ δῶρον τοῦτο οἱ ἄνθρωποι ἀνεχώρησαν κατηυχαριστημένοι, καὶ ἔκτοτε μέχρι σήμερον οἱ μωρότεροι θεωροῦσιν ἑαυτοὺς ὡς τοὺς φρονιμοτέρους.

(Κατὰ τὸ Ἀγγλικόν.)

Μετάφρ. Μ ι λ τ. Ρ α ζ έ λ ο υ.

ΤΑ ΑΠΟΔΗΜΗΤΙΚΑ ΠΤΗΝΑ

Ὁποίαν χάριν δὲν γεννᾷ ἡ προάγγελος τῆς ἀνοίξεως ἀφιξίς των, καὶ ὁποίαν λύπην καὶ ἀπορίαν δὲν προξενεῖ εἰς πάντας, ἀπὸ τοῦ παιδίου μέχρι τοῦ γέροντος, ἡ περιοδικὴ ἀναχώρησις ἐξ ἡμῶν εἰς ἄλλα μέρη τῶν ἀ π ο δ η μ η τ ι κ ῶ ν καλουμένων πτηνῶν, ἐκ τῶν ὁποίων κοινότατα καὶ προσφιλέστατα εἶνε ἡ γλυκεῖα, εὔθυμος καὶ φλύαρος χελιδὼν, καὶ ὁ σοβαρὸς καὶ ὑψηλοβάμων πελαργός ; ὁ ἑλληνικὸς πρὸ πάντων λαὸς, πόσον δὲν ἐξύμνησεν ἐν χαρᾷ τὴν ἔλευσιν τῆς χελιδόνος ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι σήμερον, ἀφ' ὅτου οἱ παῖδες τῶν μεγάλων προγόνων μας ἔψαλλον τὸ:

»Ἦλθ' ἦλθε χελιδὼν,
Καλὰς ὥρας ἔχουσα,
Καλοὺς ἐνιαυτοὺς, κλπ.

μέχρι τῶν πολλῶν νεωτέρων ὁμοίων ἀσμάτων μας, δημοτικοῦ τε καὶ μὴ, τὰ ὁποῖα πάντες οἱ παῖδες ἐψάλλομεν ! Καὶ τὴν πρόδρομον τῶν νεφῶν, τοῦ ψύχους καὶ τοῦ χειμῶνος ἀναχώρησίν των ; Πόσον ἐπίσης τὴν ἔψαλλον ἐν βαρυθυμίᾳ ἀρχαῖοι καὶ νεώτεροι !

Τὶς δὲν ἠξεύρει τὴν ὡραίαν ποίησιν τοῦ Α. Βαλαωρίτου,

«Χειμῶνας 'πλάκωσε,
Σύγνεφα, χιόνια,
Τἄνθη 'πετάξανε
Κ' ἡ μυρωδιαίς.
Φύγανε, Φρόσω μου,
Τὰ χελιδόνια·
Φυλάξου, 'πλάκωσαν
Μαύραις νυχτιαίς :»

Ἀλλ' ὅσον προσφιλῆ καὶ ἐνδιαφέροντα καὶ ἂν εἶνε τὰ πλάνα ταῦτα τοῦ Θεοῦ πλάσματα εἰς τὸν ἄνθρωπον, δὲν ἠδυνήθη οὗτος ἀκόμη νὰ ἐξηγήσῃ ἐπαρκῶς τὴν μυστηριώδη δύναμιν, ἥτις ὠθεῖ αὐτὰ νὰ μεταβαίνωσιν ἀπὸ τόπου εἰς τόπον κατὰ τὰς ἐποχάς. Εἶνε τοῦτο ἡ πεῖνα ; ἢ εἶνε ἡ θερμότης, τὴν ὁποίαν ζητοῦσι, καὶ τὸ ψῦχος, τὸ ὁποῖον φεύγουσι ; Βεβαίως καὶ ταῦτα εἶνε μέχρι τινὸς ἡ αἰτία, ἀναντίρρητον δ' εἶνε ὅτι τὰ πτηνὰ ἔχουσιν ἀσφαλὲς προαίσθημα μελλουσῶν ἀτμοσφαιρικῶν μεταβολῶν, τὸ ὁποῖον ὑπαγορεύει αὐτοῖς πολλάκις ἀλλαγὴν τόπου διαμονῆς. Ὡς πρὸς τοῦτο εἶχον καὶ ἔχουσι δίκαιον οἱ ἀρχαῖοι καὶ νεώτεροι καιροσκόποι οἰωνοσκοποῦντες καὶ ἐκ τῆς πτήσεως, τῆς διευθύνσεως καὶ ἄλλων καμωμάτων τῶν πτηνῶν πραγματεύοντες τὸν μέλλοντα καιρόν, καὶ τὰς ἀτμοσφαιρικὰς μεταβολάς. Ἀλλὰ ὁ τῆς θερμότητος ἢ τοῦ ψύχους λόγος δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ πάντων τῶν ἀποδημητικῶν πτηνῶν, ἄρα δὲν εἶνε καὶ ἡ μόνη τῶν ἀποδημιῶν των, αἰτία.

Τὸ μόνον ἀσφαλὲς, τὸ ὁποῖον μέχρι τοῦδε παρετηρήθη εἶνε ὅτι τ'ἀποδημητικὰ πτηνά, καὶ ἰδίως ἡ χελιδὼν καὶ ὁ πελαργὸς, προαισθανόμενα τὸν κακὸν καιρὸν, ἑτοιμάζονται, ὡς ἄνθρωποι, πρὸς ἀναχώρησιν, εὐτρεπίζουσι τὰ καθ' ἑαυτὰ, τὰς φωλεάς των, διὰ νὰ τὰς ἐπανεύρωσιν ἐν τάξει ἐπιστρέφοντα μετὰ ἐξ μῆνας, ἐπισκέπτονται πάντα τὰ προσφιλῆ αὐτοῖς μέρη, δεικνύουσι τὴν ἐπὶ τῷ ἀποχαιρετισμῷ συγκίνησίν των διὰ κελαδημάτων καὶ πτήσεων, συνεννοοῦνται πρὸς ἄλληλα καὶ ἔπειτα ἀπέρχονται ἐν πολυαρίθμοις συνοδίαις καὶ ἐν ἀκτινοειδεῖ παρατάξει μὲ ἁρμονίαν καὶ πειθαρχίαν μοναδικήν. Εἶνε δὲ σήμερον γνωστὰ καὶ τὰ μέρη ἐν Εὐρώπῃ, τὰ ὁποῖα συνήθως ἐκλέγουσιν ὡς σταθμούς των τὰ καραβάνια ταῦτα τῶν ἀποδημητικῶν πτηνῶν, οἱ δὲ κυνηγοὶ καραδοκοῦσιν αὐτὰ εἰς τοιαῦτα διαβατήρια μέρη·

Τὰ πολὺ συχναζόμενα ἐν Εὐρώπῃ μέρη ὑπὸ πλανωμένων πτηνῶν εἶνεοἱ γερμανικοὶ ποταμοὶ Ἕλβας, Οὐϊστούλας καὶ Ὄδερος, καὶ ἡ Κασπία θάλασσα με τὰς ἀκτάς της, δι' αὐτοῦ δὲ διέρχονται συνήθως τὰ ἐκ τῆς Σιβηρίας καὶ τῆς βορείου Ῥωσσίας ἀποδημοῦντα πτηνά. Ἡ δὲ γνῶμη ὅτι τὰ πρεσβύτερα τῶν πτηνῶν ὁδηγοῦσι τὰ νεώτερα κατὰ τὰς ἀποδημίας ταύτας, ἀπεδείχθη ἐσφαλμένη. Παρετηρήθη δ' ὅτι πτηνά τινα, ὡς αἱ χῆνες, οἱ κόρακες καὶ ἄλλα, ἀπὸ ἔνστικτον ὁρμὴν ἐπιχειροῦσι καθ' ἑκάστην ἐν συνοδείᾳ περιπλανήσεις καὶ περιπάτους ἀναλόγως τῆς στάσεως τοῦ ἡλίου. Ἄλλα δὲ πάλιν ἐπιχειροῦσι τοιαύτας καθ ὡρισμένας ἡμέρας, ἄλλα καθ' ὡρισμένους μῆνας, καὶ ἄλλα τέλος καθ'ὡρισμένας ὥρας τοῦ ἔτους. Γενικῶς δὲ παρετηρήθη ὅτι ὅπου ὁ ἀνθρώπινος πληθυσμὸς ηὔξησε, καὶ ὁ νεώτερος πολιτισμὸς μετέβαλε τὴν ὄψιν τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς, τ'ἀποδημητικὰ πτηνὰ ἔπαυσαν νὰ συχνάζωσιν ἀθρόα, προτιμῶσι δὲ τὴν ἀγρίαν καὶ παρθένον ἔτι ἀπὸ τοῦ πολιτισμοῦ μείνασαν γῆν. Σπανιώτατα δ' εἶνε τὰ πτηνὰ, τὰ ὁποῖα ἐξ ἀγρίων μερῶν

ἀποδημοῦσιν εἰς ἥμερα καὶ πολυάνθρωπα, ὡς ὁ Κορμοράνος ἐκ τῶν ρωσσικῶν στεππῶν εἰς τὴν κεντρικὴν Εὐρώπην.

Τὰ δὲ εἴδη τῶν ἀποδημητικῶν πτηνῶν εἶνε πολλά. Γνωστότατον εἶνε παρ' ἡμῖν ἡ χελιδὼν καὶ ὁ πελαργός, ἀλλὰ καὶ ἡ τρυγὼν καὶ ὁ ὄρτυξ, καὶ ἄλλα εἰς τοὺς κυνηγοὺς γνωστότατα, ἀλλαχοῦ δὲ ὑπάρχουσι καὶ ἄλλα παντοῖα εἴδη κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον ἀποδημητικῶν πτηνῶν. Ἡ δὲ παρά τισιν ἀρχαίοις λαοῖς ἐπικρατοῦσα ἰδέα ὅτι τὰ ἀποδημητικά των ταξείδια ποιοῦσι τὰ πτηνὰ ταῦτα ἐν μέρει μὲν πετῶντα ἐν μέρει δὲ κολυμβῶντα, ἢ ὅτι δὲν ἀποδημοῦσι ποσῶς, ἀλλὰ ναρκοῦνται καὶ ἐξαρανίζονται ἐπί τινας μῆνας, ὡς οἱ κοχλίαι, οἱ ὄφεις καὶ ἄλλα ζῶα, θεωρεῖται τὴν σήμερον ὅλως ἀνυπόστατος. Οἱ ἀκούραστοι οὗτοι ταξειδιῶται διέρχονται τεραστίας ἀποστάσεις ὑπεράνω ξηρᾶς καὶ θαλάσσης μόνον ἱπτάμενοι καὶ οὐδέποτε κολυμβῶντες· οὐδόλως δὲ ναρκοῦνται ἀλλὰ ζῶσι καὶ τεκνοποιοῦσι καὶ ἐν τῇ ξένῃ, ὅπως καὶ παρ' ἡμῖν, χωρὶς κατ' οὐδὲν νὰ μεταβάλλωσι τὸν συνήθη βίον των. Μ.

ΘΕΡΜΑΝΣΙΣ ΑΜΑΞΟΣΤΟΙΧΙΩΝ ΔΙΑ ΤΟΥ ΑΤΜΟΥ

Ἀπό τινος χρόνου ἡ ἑταιρεία τῶν σιδηροδρόμων Παρισίων — Λυῶνος — Μασσαλίας, ἐδοκίμασε νέον τι σύστημα θερμάνσεως διὰ τοῦ ἀτμοῦ. Τὰ γενόμενα πειράματα ἐστέφθησαν ὑπὸ ἐπιτυχίας, καὶ θὰ ἐπενέγκωσι κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τὴν γενίκευσιν τοῦ συστήματος τούτου.

Κατὰ τὸν ἐν λόγῳ τρόπον τῆς θερμάνσεως, ὁ ἀτμὸς παράγεται ἐκ μικροῦ λέβητος τοποθετουμένου ἐξωτερικῶς, διανέμεται δὲ διὰ σωλήνων διερχομένων ὑπὸ τὰς σανίδας τῶν ἁμαξῶν. Δικλεῖδες τοποθετουμέναι εἰς διάφορα μέρη ἐντὸς ἁμαξῶν, ἐπιτρέπουσιν εἰς τοὺς ταξειδεύοντας νὰ κανονίζωσι τὴν θέρμανσιν κατὰ βούλησιν.

Ὅπως ἐξασφαλίσῃ δὲ τὴν πλήρη ἀσφάλειαν τῶν ταξειδευόντων, ἡ ἑταιρεία αὕτη ἐπενόησεν εὐφυέστατον σύστημα. Ἐτοποθέτησεν εἰς τὰ βαγόνια κινητὰς ἀποβάθρας, αἵτινες, καταβιβαζόμεναι μὲν ὁριζοντίως, ἐπιτρέπουσιν εἰς τὰς θυρίδας ν' ἀνοιγῶσι, καὶ ἑπομένως, εἰς τοὺς ἐπιβάτας νὰ εἰσέρχωνται καὶ ἐξέρχωνται· ἀναβιβαζόμεναι δὲ πρὸς τὰ ἄνω, κλείουσι τὰς θυρίδας, διαρκοῦντος τοῦ δρόμου, δὲν ἐπιτρέπουσι ν' ἀνοίγωνται αὗται ὑπὸ τῶν ἐπιβατῶν. Τοιουτοτρόπως, εἶνε ἀδύνατον καθ' ἣν ὥραν μία ἁμαξοστοιχία τρέχει ὀλοταχῶς, κλέπται νὰ γυμνώσωσι τοὺς ἐπιβάτας, καὶ ἀνοίγοντες τὰς θυρίδας νὰ ρίπτωνται ἔξω καὶ δραπετεύωσι, διότι, ἄνευ τῆς συμπράξεως τῶν ὑπαλλήλων τοῦ σιδηροδρόμου, εἶνε ἀδύνατον αἱ θυρίδες νὰ ἀνοίγωνται. Τὸ σύστημα τοῦτο ἔχει καὶ ἄλλην τινὰ ἀρετήν. Προλαμβάνει τὰ τόσα δυστυχήματα ἅτινα μέχρι τοῦδε συνέβαινον, ἕνεκα τῆς σπουδῆς ἐνίων ἐπιβάτων, ἀνοιγόντων τὰς θυρίδας καὶ ὁρμώντων πρὸς τὰ ἔξω, πρὶν ἡ ἁμαξοστοιχία ἐντελῶς σταματήσῃ. Ἤδη, οὐδεὶς ἐπιβάτης θὰ δύναται νὰ κινηθῇ ἐκ τῆς θέσεώς του, πρὶν οἱ ἁρμόδιοι ὑπάλληλοι ἀνοίξωσι τὰς θυρίδας, τοῦθ' ὅπερ θὰ γίνηται μόνον ἀφοῦ σταματήσῃ ἐντελῶς ἡ ἁμαξοστοιχία.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΗΧΩ

Ἡ Σχολὴ τῆς Στρατιωτικῆς Ὑγιεινῆς, ἡ ἱδρυθεῖσα πρό τινος ἐν Λυῶνι, ἤνοιξε τὰς πύλας αὐτῆς. Ἡ Σχολὴ αὕτη θὰ περιλάβῃ μετ' ὀλίγα ἔτη 240 μαθητάς· διὰ τὸ πρῶτον τοῦτο ἔτος ἐδέξατο 70. Ἡ διάρκεια τῶν σπουδῶν ἔσται τετραετής.

* *

Κατὰ τὸν κ. Καρόζην, διευθυντὴν τοῦ γραφείου τῆς Στατιστικῆς ἐν Οὐγγαρίᾳ, ἡ ἡλικία τῶν γονέων κέκτηται μεγάλην ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς ζωτικότητος τῶν τέκνων. Βασιζόμενος ἐπὶ 84,000 παραδειγμάτων, ἀφικνεῖται εἰς τὸ ἑπόμενον συμπέρασμα: Τὰ τέκνα ὧν ὁ πατὴρ εἶνε ἡλικίας κατωτέρας τῶν 20 ἐτῶν, ἔχουσιν ὀργανισμὸν ἀσθενῆ. Τὰ παιδία τὰ καταγόμενα ἐκ πατέρων ἀγόντων ἡλικίαν ἀπὸ 25—40 ἐτῶν εἶνε τὰ ἰσχυρότερα, ἐνῷ τὰ καταγόμενα ἐκ πατέρων ὑπερβάντων τὸ τεσσαρακοστὸν ἔτος εἶνε ἐπίσης ἀσθενῆ. Τὰ ὑγιέστερα παιδία εἶνε ἐκεῖνα, ὧν ἡ μήτηρ δὲν ἔφθασεν εἰσέτι τὸ 35ον ἔτος αὐτῆς. Τὰ τέκνα τὰ γεννώμενα μεταξὺ τοῦ 35ου καὶ τοῦ 40ου ἔτους τῆς μητρός των εἶνε κατὰ 8 0]0 ἀσθενέστερα, τὰ ἐκ μητέρων ὑπερβασῶν τὰ 40 ἔτη εἶνε 10 0]0 ἀσθενέστερα. Τὰ παιδία τῶν γηραιῶν πατέρων καὶ νεαρῶν μητέρων εἶνε ἐν γένει ἰσχυρότερα. Τὰ τέκνα τοῦ ἀνδρογύνου τοῦ ἔχοντος τὴν αὐτὴν ἡλικίαν εἶνε ὀλιγώτερον εὔρωστα.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Ἡ πλημμύρα τῶν ἐπιστημονικῶν συνεδρίων αὐξάνει πάντοτε. Ἀναγγέλλεται, μεταξὺ τῶν ἄλλων, ἓν συνέδριον τῶν δημωδῶν παραδόσεων, καὶ ἕτερον τοῦ Ὁμοιοπαθητικοῦ συστήματος.

* *

Ὁ κίτρινος πυρετὸς θερίζει ἐν Ρίῳ Ἰανείρῳ. Ἀριθμοῦνται 400 κρούσματα καθ' ἑκάστην. Ἡ ἐπιδημία ὅμως φαίνεται εἰς ἄκρον ἠπίου χαρακτῆρος.

* *

Ἡ λέπρα ἀκμάζει ἐν Ρωσσίᾳ. Ἀπὸ τοῦ 1877 μέχρι τοῦ 1888 ἐν μόνοις τοῖς Νοσοκομείοις τῆς Πετρουπόλεως παρουσιάσθησαν 49 περιπτώσεις λέπρας. Οἱ ἡμίσεις τῶν λεπρῶν τούτων ἦσαν ἰθαγενεῖς τῆς Πετρουπόλεως.

* *

Κατά τινα μελέτην, κοινοποιηθεῖσαν εἰς τὸν Σύλλογον τῶν Πολιτικῶν μηχανικῶν ἐν Παρισίοις, ἡ δύναμις ὅλων τῶν ἀτμομηχανῶν τοῦ κόσμου εἶνε 46 ἑκατομμυρίων ἵππων. Ἡ δύναμις αὕτη ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὴν ἐργασίαν ἑνὸς διακοσιεκατομμυρίου ἀνθρώπων, δηλαδή, σχεδὸν ὁλοκλήρου τοῦ πληθυσμοῦ τῆς γῆς. Ἡ Αὐστρία ἔχει ἀτμομηχανικὰς δυνάμεις 1,500, 000 ἵππων· ἡ Γαλλία 3,000,000 ἵππων, ἡ Γερμανία 4,000,000 καὶ αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς 7,500,000.

* *

Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γερμανίας ἐν Οὐασιγκτῶν ἤρχισεν ἐσχάτως νὰ ἐκδίδῃ ἓν νέον περιοδικόν, τὸ ὁποῖον εἶνε ἀφιερωμένον εἰς τὴν σπουδὴν τῶν ἐντόμων, κυρίως ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς φθορᾶς ἣν ταῦτα προξενοῦσιν εἰς τὴν γεωργίαν.

Περιέχει δὲ ὕλην λίαν χρήσιμον.